

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการ
ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

นภา ภูมิอาวาส

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE RELATIONSHIP BETWEEN INFORMATION TECHNOLOGY AND ACADEMIC OPERATIONS
OF TEACHERS IN SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA

OFFICE 1

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

February 2020

Copyright 2019 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ของ นภา ภูมิอวาาส

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ดร. ธารินทร์ รसानนท์)

..... คณบดีวิทยาลัยการจัดการ

(ดร. ศรีสุดา จงสิทธิผล)

เรื่อง:	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	นภา ภูมิอาวาส, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย พะเยา, 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. ธารินทร์ รसानนท์
คำสำคัญ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ, การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ (1) ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (2) ศึกษาระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ (4) ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวนครู 266 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.89 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความสัมพันธ์อย่างง่าย และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า (1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (3) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับกลางถึงสูง (r มีค่าระหว่าง .666-.793, $p < .01$) และ (4) ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และด้านการบริหารจัดการ สามารถทำนายการปฏิบัติงานวิชาการของครูได้ ร้อยละ 70.6 นำหนักการทำนายเป็น .427 และ .385 ตามลำดับ

Title: THE RELATIONSHIP BETWEEN INFORMATION TECHNOLOGY AND ACADEMIC OPERATIONS OF TEACHERS IN SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

Author: Napa Poomiarwas, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2019

Advisor: Dr. Tharin Rasanond

Keyword Information Technology, Academic Operations of Teachers in Schools

ABSTRACT

The purposes of this research were as follow (1) to study the state of information technology of teachers in schools under the secondary educational service area office 1 (2) to study the academic operations of teachers in schools under the secondary educational service area office 1 (3) to study the relationship between information technology and academic operations in schools under the secondary educational service area office 1 and (4) to study the effect of information technology toward the academic operations of teachers in schools under the secondary educational service area office 1. The samples were 266 secondary schools teachers selected by stratified sampling from schools under the secondary educational service area office 1. The instrument for collecting data was Likert's Scale questionnaire which the validity was between 0.67–1.00. The reliability was 0.89. The data were analyzed through mean standard deviation simple correlation and multiple regressions analysis.

The research results revealed that (1) the information technology of teachers in schools under the secondary educational service area office 1 in overall and each aspect were at high level (2) the academic operations of teachers in schools under the secondary educational service area office 1 in overall and each aspect were at high level (3) the relationship between information technology and academic operations of teachers in schools was positive relation at medium to high level ($r = .666-.793$, $p < .01$) and (4) the computer operating system and the administration management could be predicted the academic operations of teachers for 70.6%, of the predictors were .427 and .385 respectively.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 นี้ สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.ธารินทร์ รัตนานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาและเสนอแนะ ตลอดจนช่วยปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยซึ่งผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป และขอขอบพระคุณท่านเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่าน ที่ผู้วิจัยได้นำมาอ้างอิงไว้ใน การทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนาณรงค์ อาจารย์ประจำวิทยาลัย การจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาภรณ์ ภูวัฒนกุล อาจารย์ประจำ วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา และนายทศพล สังข์ทิตนุ ผู้อำนวยการโรงเรียน วัดสระเกศที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และให้คำแนะนำที่ดียิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษาและคณาจารย์โรงเรียนในกลุ่มที่ 1 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวก และ ตอบแบบสอบถาม ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ขอขอบพระคุณคณะครูและบุคลากรทุกท่านของโรงเรียนวัดสระเกศ และเพื่อนนิสิต ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 ทุกท่านที่สนับสนุน ช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ท้ายสุด ขอกราบขอบพระคุณครอบครัว เพื่อน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้เป็นกำลังใจของ ผู้วิจัย คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณของท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
ขอบเขตด้านเนื้อหา	5
ตัวแปรที่ศึกษา	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	9
ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	10
องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ	12

ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	16
เทคโนโลยีสารสนเทศกับการจัดการงานสถานศึกษา	17
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านความรู้และทักษะของบุคลากร	19
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์.....	21
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบริหารจัดการ	23
การบริหารงานวิชาการ	27
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ	28
หลักการบริหารงานวิชาการ	30
ขอบข่ายการปฏิบัติงานวิชาการ	32
การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา.....	34
การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	35
การนิเทศการศึกษา.....	37
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	38
การวัดผลและประเมินผล.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การสร้างเครื่องมือ	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	51
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52

ตอนที่ 2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.....	54
ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1.....	59
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงาน วิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แบบ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient).....	67
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ของการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	68
บทที่ 5 บทสรุป	69
สรุปผลการวิจัย	69
อภิปรายผลการวิจัย.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	86
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	87
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	88
ภาคผนวก ค ผลการหาค่า IOC	98
ประวัติผู้วิจัย	115

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	52
ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	52
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน	53
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน....	54
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	55
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของด้านความรู้และทักษะของบุคลากร	56
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	57
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของด้านการบริหารจัดการ	58
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	60
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	61
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	62
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของด้านการนิเทศ การศึกษา.....	63

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา64

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของด้านการวัดผลและประเมินผล66

ตาราง 16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 167

ตาราง 17 แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยมีตัวแปรทำนาย 2 ตัว68

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	5
--------------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์กรที่เข้ามาอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ทำให้การเข้าถึงข้อมูลมีความรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพ และช่วยประหยัดต้นทุนในการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เชื่อมโยงกันไม่เว้นแม้แต่การศึกษาในปัจจุบันก็มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหาร การศึกษามากขึ้น (สุรพงษ์ วงษ์ทน, 2552, หน้า 24)

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีความมุ่งมั่นที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะมาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง เพื่อสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคมที่มีคุณธรรม คุณภาพ และประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาดังกล่าวจำเป็นต้องยึดเงื่อนไขและหลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จากความสำคัญดังกล่าว จึงถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดการให้มีคุณภาพ โดยผู้บริหารต้องหาแนวทางในการจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารงานด้านวิชาการ ถือว่าเป็นภารกิจที่เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าและมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย

การบริหารวิชาการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ดังนั้น มาตรฐานของงานวิชาการจึงเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพ จะต้องให้ความสำคัญในงานวิชาการ มีความเข้าใจขอบข่ายของงานและภารกิจหน้าที่ของการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี ต้องสนใจและเข้าใจลึกซึ้งโดยมุ่งประโยชน์เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จึงอาจกล่าวได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้นในสถานศึกษา

การปฏิบัติงานวิชาการถือเป็นงานหลักของโรงเรียน (อุณากรรณ สอนมะม่วง, 2553, หน้า 23-24) งานย่อยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจะสนับสนุนงานวิชาการให้บรรลุความสำเร็จ ซึ่งงาน

วิชาการเป็นตัวกำหนดปริมาณงานในโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ระบุขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรเป็นแผนงานที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานที่เป็นระบบเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาผล การเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อพัฒนาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนการจัดการเรียนการสอนของครูและตัดสินคุณภาพของ ผู้เรียน ด้านการนิเทศเป็นงานที่เกี่ยวกับการติดตามการสอนของครู ให้คำแนะนำ สนับสนุน ช่วยเหลือครูผู้สอน และด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็น การจัดหา จัดทำ ปรับปรุงที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียนได้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ ทางการศึกษาทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมภาระงานข้างต้น ล้วนแล้วแต่เป็น การปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียนทั้งสิ้น

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการกำหนด นโยบาย การวางแผนและการพัฒนาการศึกษา เนื่องจากกระบวนการตัดสินใจในการบริหาร ย่อมอาศัยระบบสารสนเทศทางการศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่ความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันสมัย ตรงกับความต้องการในการวางแผนและทันเวลา โดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศใน การจัดเก็บ ประมวลผล เผยแพร่อย่างสะดวกรวดเร็วการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้ปฏิบัติงานจึงจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศบริหาร การศึกษา เนื่องจากกระบวนการวางแผนและตัดสินใจของผู้บริหารย่อมต้องใช้ระบบ สารสนเทศเป็นหลักสำคัญ ของการบริหารทุกขั้นตอนและสอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศของผู้ปฏิบัติงาน การพัฒนาการศึกษาจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับระบบสารสนเทศที่ดีเป็นสำคัญ โดยระบบสารสนเทศที่ผู้บริหารนำไปใช้ต้องมี ความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันต่อเหตุการณ์ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตตรงต่อความต้องการ (ครรรชิต มาลัยวงศ์, 2549, หน้า 3)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการนำเอานโยบายทาง การศึกษาของทุกระดับไปบริหารจัดการในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และ พัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ เพื่อให้เป็นคนดี มีปัญญา และสามารถดำรงชีวิตได้อย่าง มีความสุข ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการใน สถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะในการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน เกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด การพัฒนาความรู้และเทคนิควิธีการแก่ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงโดยใช้ เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ก้าวหน้าเพิ่มมากขึ้น บุคลากรจะต้องพัฒนาทั้งด้านการผลิตและ

การใช้เทคโนโลยีเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะ เพื่อการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ประสานเครือข่ายเพื่อระดมทรัพยากรในการจัดหาเพื่อให้มีเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา และการกำกับ ติดตาม และการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาควรคำนึงถึงหลักประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และประหยัดเป็นสำคัญ รูปแบบและตัวอย่างกระบวนการทำงานของหน่วยงานในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ ผู้บริหารจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะชี้วัดความสำเร็จ และความล้มเหลวขององค์กรในการปฏิรูประบบการศึกษาไทย และความสำเร็จของโรงเรียนขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจในการทำงานของครูอีกด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษา กำกับ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาในสังกัดให้มีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันมีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด จำนวน 67 โรงเรียน ซึ่งมีแนวทางพัฒนาตามหลักการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ยังมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาอีกมากมาย รวมทั้งนโยบายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา และเพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูให้มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1
4. เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

ความสัมพันธ์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน โดยมีครูทั้งสิ้น 857 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 266 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ R.V.krejcie and D.W.Morgan (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548, หน้า 49) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

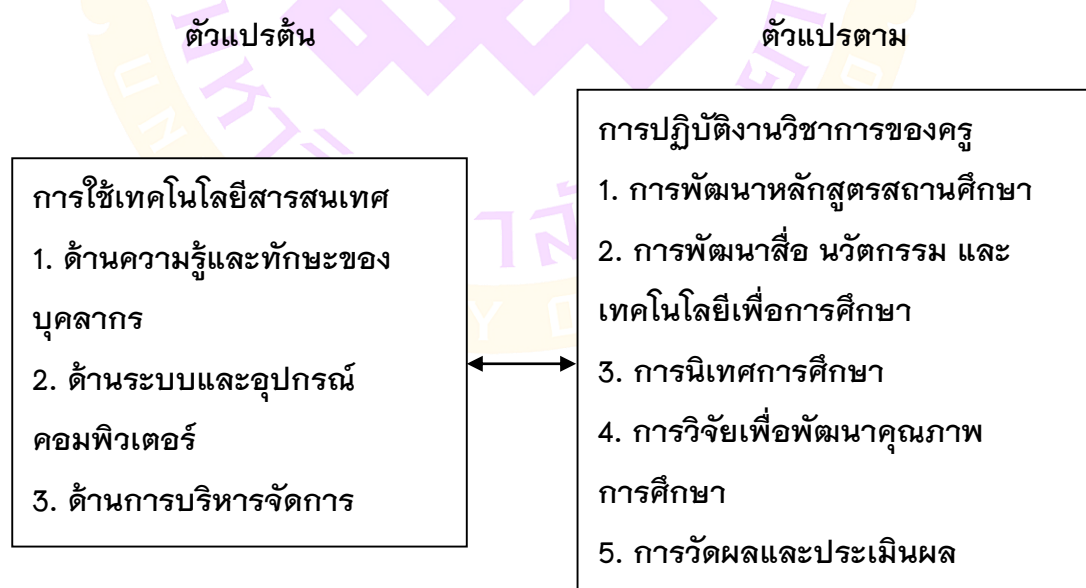
ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ และทักษะของบุคลากร ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และด้านการบริหารจัดการ ส่วนการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 6-7) แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการวัดผลและประเมินผล

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และด้านการบริหารจัดการ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการวัดผลและประเมินผล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การนำวิทยาการที่ก้าวหน้าทางด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสารมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสารสนเทศ ทำให้สารสนเทศมีประโยชน์และใช้งานได้กว้างขวางมากขึ้น รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ในการรวบรวม จัดเก็บ ใช้งาน ส่งต่อ หรือสื่อสารระหว่างกัน เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับเครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดการสารสนเทศ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รอบข้าง ขั้นตอนวิธีการดำเนินการซึ่งเกี่ยวข้องกับซอฟต์แวร์ เกี่ยวข้องกับตัวข้อมูล บุคลากร และกรรมวิธีการดำเนินงานเพื่อให้ข้อมูลเกิดประโยชน์สูงสุด การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1.1 ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ ฟังก์ชันการทำงานหลักของคอมพิวเตอร์ การใช้งานงานแต่ละประเภทของคอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมพื้นฐาน ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต การทำงานของหน่วยป้อนข้อมูลของคอมพิวเตอร์ การใช้คำสั่งต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในงานวิชาการและงานทางด้านการศึกษา

1.2 ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ หมายถึง ความพร้อมของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต รวมทั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่จำเป็นสำหรับการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ความทันสมัยของระบบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การจัดการระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อการใช้งาน ในโรงเรียน มีเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลที่มีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน มีการซ่อมแซมระบบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน รวมทั้งการดูแล บำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การนำข้อมูลต่าง ๆ ไปใช้ในงานวิชาการ และการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน การจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียน การนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการทำโครงการต่าง ๆ หรือโครงการงาน การใช้คอมพิวเตอร์ในการเพิ่มสื่อที่ใช้ในงานวิชาการ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการนำเสนองานต่าง และการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนรู้

2. การปฏิบัติงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ความเห็นของครูที่ปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนและจำแนกการปฏิบัติงานวิชาการจำนวน 5 ด้าน ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง งานพัฒนาหลักสูตร เป็นการปรับปรุงโครงสร้างและเนื้อหากิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียน มีการวิเคราะห์หลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานศึกษา กำหนดสาระการเรียนรู้ การนำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ การนิเทศ ติดตาม ตลอดจนการประเมินหลักสูตร และปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.2 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหาและประเมินคุณภาพสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการจัดหา จัดทำ ปรับปรุงสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียน ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอ และมีวิธีการเทคนิคที่เป็นไปได้ได้อย่างชัดเจน มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้จากสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

2.3 การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเพื่อการชี้แนะ แนะนำ วางแผน และปรับปรุงการเรียนการสอนในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบในรูปแบบที่หลากหลาย การจัดเตรียมกิจกรรมการนิเทศ การบันทึกผลการนิเทศไว้เป็นหลักฐาน การพัฒนาการปฏิบัติงานของครูให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ และการประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการ

2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าความจริงอย่างมีระบบ มีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัย วิเคราะห์ ศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนและการพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ทางการเรียนการสอน มีดำเนินการวิจัยตามสภาพความเป็นจริงและเป็นปัญหาที่เป็นจริงในชั้นเรียน นำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนเผยแพร่งานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น และแลกเปลี่ยนผลงานวิจัยของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น

2.5 การวัดผลและประเมินผล หมายถึง กระบวนการต่อเนื่องกัน มีการดำเนินการอบรมเพื่อมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลอย่างถูกต้อง การจัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ การจัดทำแนวปฏิบัติและระเบียบการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การดำเนินการวัดผลและ

ประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง ประเมินผลการพัฒนาของนักเรียนสอดคล้องกับมาตรฐาน การจัดทำข้อมูลสถิติ และการนิเทศ ติดตาม เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

3. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 หมายถึง โรงเรียนของรัฐในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4

4. ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

5. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1 กรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 แบ่งตามพื้นที่การบริหารงาน ซึ่งประกอบไปด้วย 10 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนเทพศิรินทร์ โรงเรียนเบญจมราชาลัย ในพระราชูปถัมภ์ โรงเรียนวัดราชบพิธ โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย โรงเรียนมักกะสันพิทยา โรงเรียนวัดสระเกศ และโรงเรียนวัดสังเวช

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2. ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบ และประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. เทคโนโลยีกับการบริหารจัดการงานสถานศึกษา
3. ความหมาย ความสำคัญ และหลักการของการบริหารงานวิชาการ
4. ขอบข่ายการปฏิบัติงานวิชาการ
 - 4.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 4.2 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 4.3 การนิเทศการศึกษา
 - 4.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 4.5 การวัดผลและประเมินผล
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ

กมลพันธ์ แก้วโชติ (2550, หน้า 55) ได้รวบรวมและกล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศหรือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ เทคโนโลยีสองด้านหลัก ๆ ที่ประกอบด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งผนวกเข้าด้วยกัน เพื่อใช้ในระบบงานการจัดหา จัดเก็บ สร้าง และเผยแพร่ สารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเสียง ภาพ ภาพเคลื่อนไหว ข้อความหรือตัวอักษร และตัวเลข เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะในเรื่องความถูกต้อง ความแม่นยำ และความรวดเร็ว ให้ทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์

สหชาติ สรรพคุณ (2550, หน้า 2) ได้รวบรวมและกล่าวถึง เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้งานที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้เป็นการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์กับเทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อช่วยในการสื่อสารส่งผ่านข้อมูลและสารสนเทศได้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น

จารุวรรณ นาดัน (2552, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ว่าเป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการจัดเก็บ การประมวลผลข้อมูล การเผยแพร่ ซึ่งได้แก่ การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ในการรวบรวม จัดเก็บ ใช้งาน ส่งต่อ หรือสื่อสารระหว่างกัน

ฉนวน อุทโท (2553, หน้า 12) ได้รวบรวมและกล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม ร่วมกับการกระบวนการดำเนินงานสารสนเทศตั้งแต่ การแสวงหา การวิเคราะห์ การประมวลผล การจัดเก็บ การเรียกใช้ การแลกเปลี่ยน และเผยแพร่สารสนเทศด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของภาพ เสียง ตัวอักษร หรือภาพเคลื่อนไหว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในด้านความถูกต้อง ความแม่นยำ และความสะดวกรวดเร็ว ทันทต่อการนำมาใช้ประโยชน์ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายที่มีการเชื่อมต่อกันได้ ข้อมูลที่ได้จัดกระทำให้มีการเปลี่ยนแปลงแล้วโดยผ่านการประมวลผลด้วยวิธีการต่าง ๆ จนมีความสมบูรณ์ และสามารถใช้อุปกรณ์ประกอบการตัดสินใจและการวางแผนตามวัตถุประสงค์

ชินกรณ แก้วรักษา (2555, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศว่า หมายถึง การใช้เทคโนโลยีซึ่งประกอบด้วย เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อกระบวนการดำเนินงานสารสนเทศตั้งแต่ การแสวงหา การวิเคราะห์ การประมวล การจัดการ การจัดเก็บ การเรียกใช้ การแลกเปลี่ยน และเผยแพร่สารสนเทศด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในด้าน ความถูกต้อง แม่นยำ และความรวดเร็ว ทันทต่อการนำมาใช้ประโยชน์

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึงเทคโนโลยีที่ครอบคลุมเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ประยุกต์ผนวกเข้าด้วยกันตามวัตถุประสงค์ของการใช้ประโยชน์ ตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลการประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานสูงสุด

ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2544, หน้า 294-298) ได้กล่าวว่า การทำลายของเศรษฐกิจโลก การเจริญเติบโตของโลกธุรกิจอุตสาหกรรมทำให้เกิดระบบสารสนเทศ ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อช่วยขยายโอกาสทางเศรษฐกิจ ไม่เพียงแต่เศรษฐกิจระดับท้องถิ่นหรือระดับประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงเศรษฐกิจระดับโลกด้วย ดังนั้นการที่จะดำเนินงาน

ธุรกิจให้ประสบความสำเร็จในตลาดโลก องค์การจำเป็นจะต้องมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เหมาะสมกับยุคของระบบเศรษฐกิจฐานความรู้

ฉัตรรัตน์ เชาวลิต (2547, หน้า 12-14) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันพัฒนาการทางเทคโนโลยีสารสนเทศก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการประยุกต์ใช้งานอย่างกว้างขวาง คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน และระบบสื่อสารโทรคมนาคมสามารถประมวลผลข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็ว และสื่อสารกันได้สะดวก เทคโนโลยีดังกล่าวจึงเรียกรวมว่า ICT

ซาวเตอร์ (Souter, 1999 อ้างอิงใน อรรถพล กิตติธนาชัย, 2555, หน้า 37) ได้กล่าวไว้ว่าความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมี 5 ประการ

ประการแรก การสื่อสารถือเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์สิ่งสำคัญที่มีส่วนในการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ประกอบด้วย การสื่อสารโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ประการที่สอง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประกอบด้วยผลิตภัณฑ์หลักที่มากไปกว่าโทรศัพท์และคอมพิวเตอร์ เช่น แฟกซ์ อินเทอร์เน็ต อีเมลล์ ทำให้สารสนเทศเผยแพร่หรือกระจายออกไปในที่ต่าง ๆ ได้สะดวก

ประการที่สาม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีผลให้การใช้งานด้านต่าง ๆ มีราคาถูกลง

ประการที่สี่ เครือข่ายสื่อสาร ได้รับประโยชน์จากเครือข่ายภายนอก เนื่องจากจำนวนการใช้เครือข่าย จำนวนผู้เชื่อมต่อและจำนวนผู้ที่มีศักยภาพในการเข้าเชื่อมต่อกับเครือข่ายนั้นวันจะเพิ่มสูงขึ้น

ประการที่ห้า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำให้ฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ และต้นทุนการใช้ ICT มีราคาถูกลงมาก

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทและความสำคัญในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เทคโนโลยีสารสนเทศเข้าไปเกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในกระบวนการของการทำงานหรือการศึกษา ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาการของสังคมโลกในด้านต่าง ๆ ทำให้มีความสะดวกและรวดเร็วในการทำกิจกรรมที่เกิดขึ้นใช้เวลาน้อยลง อีกทั้งมีการติดต่อสื่อสารที่เจริญก้าวหน้าทันสมัย รวดเร็ว ถูกต้อง

องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2547, หน้า 19-21) องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นระบบที่สนับสนุนการบริหารงานการจัดการ และการปฏิบัติงานของบุคคล ไม่ว่าจะในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม หรือในระดับองค์กร ไม่ใช่มีแต่เพียงเครื่องคอมพิวเตอร์เท่านั้น ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของระบบ อีก 4 องค์ประกอบ ซึ่งขาดองค์ประกอบใด ๆ ไม่ได้ ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ข้อมูล บุคลากร ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งทั้ง 4 องค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

1. ฮาร์ดแวร์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบสารสนเทศ คือ คอมพิวเตอร์และ อุปกรณ์รอบข้าง เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องกราดตรวจ รวมทั้งอุปกรณ์สื่อสารสำหรับเชื่อมโยง คอมพิวเตอร์เข้าเป็นเครือข่าย

2. ซอฟต์แวร์ หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการที่สอง ของระบบสารสนเทศ คือ ชุดคำสั่งที่สั่งให้ฮาร์ดแวร์ทำงาน เพื่อประมวลผลข้อมูลให้ได้ผลลัพธ์ ตามความต้องการของการใช้งาน ปัจจุบันมีซอฟต์แวร์หลายประเภท เช่น ซอฟต์แวร์ควบคุม ระบบงานซอฟต์แวร์สำเร็จ ทำให้การใช้งานคอมพิวเตอร์ในระดับองค์กรส่วนใหญ่มักจะมี การพัฒนา และส่งเสริมการทำงานของกลุ่มมากขึ้น ส่วนงานในระดับองค์กรส่วนใหญ่มักจะมี การพัฒนาระบบตามความต้องการ จึงต้องว่าจ้างบริษัทที่รับพัฒนาซอฟต์แวร์ หรือใช้นัก คอมพิวเตอร์ที่อยู่ในฝ่ายคอมพิวเตอร์ขององค์กร

3. ข้อมูล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งของระบบสารสนเทศ ข้อมูลจะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของระบบได้ และเนื่องจากต้องมีการเก็บข้อมูลจาก แหล่งกำเนิด ข้อมูลจึงต้องถูกต้อง ทันสมัย และมีการกลั่นกรองตรวจสอบ โดยเฉพาะเมื่อใช้ งานในระดับกลุ่ม หรือระดับองค์กร ข้อมูลต้องมีโครงสร้างในการจัดเก็บที่เป็นระบบระเบียบ เพื่อการสืบค้นที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

4. บุคลากรในระดับผู้ใช้ ผู้บริการ ผู้พัฒนาระบบ นักวิเคราะห์ระบบ และนักเขียน โปรแกรม เป็นองค์ประกอบสำคัญในความสำเร็จของระบบสารสนเทศ ยิ่งบุคลากรมีความรู้ ความสามารถทางคอมพิวเตอร์มากเท่าใด โอกาสที่จะใช้งานระบบสารสนเทศ และระบบ คอมพิวเตอร์ได้เต็มศักยภาพ และคุ้มค่ามากยิ่งขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะสารสนเทศในระดับบุคคล ซึ่งเครื่องคอมพิวเตอร์มีขีดความสามารถมากขึ้น ทำให้ผู้ใช้มีโอกาสพัฒนาความสามารถของ ตนเอง และพัฒนาระบบงานได้เองตามความต้องการ ส่วนสารสนเทศในระดับกลุ่ม และระดับ องค์กรที่มีความซับซ้อนมาก อาจต้องใช้นักบุคลากรในสาขาคอมพิวเตอร์โดยตรงมาพัฒนา และ ดูแลระบบงาน

วรรัตน์ อภินันท์กุล (2551, หน้า 40-42) ได้กล่าวว่างค์ประกอบของสารสนเทศ ประกอบด้วย ความเข้าใจและความสามารถส่วนบุคคลในการตระหนักถึงความจำเป็นของสารสนเทศที่สำคัญในทางด้านความสามารถ ดังนี้

1. ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ ประกอบด้วย ความสามารถทางกายภาพ และสติปัญญา ในการเข้าถึงสารสนเทศในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยี สามารถระบุแหล่งสารสนเทศ และสืบค้น ด้วยการใช้ความรู้และกลยุทธ์ เพื่อคัดสรร แก่ไข วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสื่อสารกับฐานข้อมูลทั่วไป และข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม อินเทอร์เน็ต

2. ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ ประกอบด้วย ความสามารถในการสังเคราะห์ หรือตีความ สามารถตัดสินใจได้ว่าแหล่งสารสนเทศใดมีความน่าเชื่อถือ โดยอาศัยข้อเท็จจริงและความเที่ยงตรง เป็นพื้นฐานสำคัญในการประเมินสารสนเทศ

3. การใช้สารสนเทศ ประกอบด้วย ความเข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ รวมทั้งมารยาทในการใช้สารสนเทศ และประสิทธิภาพในการจัดการสารสนเทศที่สืบค้นได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ได้แก่

- 3.1 ตระหนักถึงความจำเป็นของสารสนเทศ
- 3.2 สามารถกำหนดขอบเขตของสารสนเทศที่จำเป็น
- 3.3 เข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.4 ประเมินสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ

4. นำสารสนเทศที่คัดสรรแล้วเข้าสู่พื้นฐานความรู้เดิม
5. มีประสิทธิภาพในการใช้สารสนเทศได้ตรงตามวัตถุประสงค์
6. เข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และกฎหมายสารสนเทศ
7. เข้าถึงและใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกกฎหมาย
8. แบ่งประเภท จัดเก็บ และสร้างความเหมาะสมให้สารสนเทศที่รวบรวมได้
9. ตระหนักว่าการรู้สารสนเทศเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ณัฐกร สงคราม (ม.ป.ป.) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นอาจกล่าวได้ว่าประกอบขึ้นจากเทคโนโลยีสองสาขาหลัก คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม รายละเอียดดังต่อไปนี้

เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถจำข้อมูลต่าง ๆ และปฏิบัติตามคำสั่งที่บอก เพื่อให้คอมพิวเตอร์ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ คอมพิวเตอร์นั้นประกอบด้วย

อุปกรณ์ต่าง ๆ ต่อเชื่อมกัน เรียกว่า ฮาร์ดแวร์ และอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์นี้จะต้องทำงานร่วมกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือเรียกว่า ซอฟต์แวร์

ฮาร์ดแวร์ ประกอบด้วย

1. อุปกรณ์รับข้อมูล เช่น แผงแป้นอักขระ, เมาส์, เครื่องตรวจวาดภาพ, จอสัมผัส, ปากกาแสง, เครื่องอ่านบัตรแถบแม่เหล็ก และเครื่องอ่านรหัสแท่ง
2. อุปกรณ์ส่งข้อมูล เช่น จอภาพ, เครื่องพิมพ์ และเทอร์มินัล
3. หน่วยประมวลผลกลางจะทำงานร่วมกับหน่วยความจำหลักในขณะคำนวณหรือประมวล โดยปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยการดึงข้อมูลและคำสั่งที่เก็บไว้ในหน่วยความจำหลักมาประมวลผล
4. หน่วยความจำหลัก มีหน้าที่มาจากอุปกรณ์รับข้อมูลเพื่อใช้ในการคำนวณและผลลัพธ์ของการคำนวณก่อนที่จะส่งไปยังอุปกรณ์ส่งข้อมูลรวมทั้งการเก็บคำสั่งขณะกำลังประมวลผล
5. หน่วยความจำสำรอง ทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูล และโปรแกรมขณะยังไม่ได้ใช้งานเพื่อการใช้งานในอนาคต

ซอฟต์แวร์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นมากในการควบคุมการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ซอฟต์แวร์ระบบ มีหน้าที่ควบคุมอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในระบบคอมพิวเตอร์และเป็นตัวกลางระหว่างผู้ใช้คอมพิวเตอร์หรือฮาร์ดแวร์
2. ซอฟต์แวร์ประยุกต์ เป็นโปรแกรมที่เขียนขึ้นเพื่อทำงานเฉพาะด้านตามความต้องการ

เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม

เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมใช้ในการติดต่อสื่อสารรับ/ส่งข้อมูลจากที่ไกล ๆ เป็นการส่งข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือที่อยู่ห่างไกลกัน ซึ่งจะช่วยให้การเผยแพร่ข้อมูลหรือสารสนเทศไปยังผู้ใช้ในแหล่งต่าง ๆ เป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน และทันการณ์ ซึ่งรูปแบบของข้อมูลที่รับ/ส่งอาจเป็นตัวเลข ตัวอักษร ภาพ และเสียง

เทคโนโลยีที่ใช้ในการสื่อสารหรือเผยแพร่สารสนเทศ ได้แก่ เทคโนโลยีที่ใช้ในระบบโทรคมนาคมทั้งชนิดมีสายและไร้สาย เช่น ระบบโทรศัพท์เต็ม แฟกซ์ โทรเลข วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ เคเบิลใยแก้วนำแสง คลื่นไมโครเวฟ และดาวเทียม เป็นต้น

สำหรับกลไกหลักของการสื่อสารโทรคมนาคมมีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ส่วน ได้แก่ ต้นแหล่งของข้อความ สื่อกลางสำหรับการรับ/ส่งข้อความ และส่วนรับข้อความ

นอกจากนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถจำแนกตามลักษณะการใช้งานได้เป็น 6 รูปแบบ ดังต่อไปนี้คือ

1. เทคโนโลยีที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เช่น ดาวเทียมถ่ายภาพทางอากาศ กล้องดิจิทัล กล้องถ่ายภาพวิดีโอ เครื่องเอกซเรย์ เป็นต้น
2. เทคโนโลยีที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล จะเป็นสื่อบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เช่น เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็ก จานแสงหรือจานเลเซอร์ และบัตรเอทีเอ็ม เป็นต้น
3. เทคโนโลยีที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูล ได้แก่ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ทั้งฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์
4. เทคโนโลยีใช้ในการแสดงผลข้อมูล เช่น เครื่องพิมพ์ จอภาพ พลอยเตอร์ เป็นต้น
5. เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดทำสำเนาเอกสาร เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องถ่ายไมโครฟิล์ม
6. เทคโนโลยีสำหรับถ่ายทอดหรือสื่อสารข้อมูล ได้แก่ ระบบโทรคมนาคมต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง โทรเลข เทเล็กซ์ และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งระยะใกล้และไกล

กอร์ดอน (Gordon, 1999 อ้างอิงใน อรรถพล กิตติธนาชัย, 2555, หน้า 42) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศในทำนองเดียวกันว่าเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วย

1. อุปกรณ์ที่ใช้ในการประมวลผลสารสนเทศ (Computer Software และ Hardware) ทำหน้าที่รับข้อมูลดิบจากผู้ใช้ ประมวลผลข้อมูล ทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูล และทำหน้าที่แสดงผลลัพธ์ข้อมูล ส่วนคำสั่งเพื่อให้คอมพิวเตอร์ทำงานตามหน้าที่ที่ต้องการแบ่งออกเป็นซอฟต์แวร์ระบบ ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวประสานระหว่างอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และชุดคำสั่งประยุกต์
2. การจัดฐานข้อมูล เป็นชุดซอฟต์แวร์เพื่อการจัดการทั้งหมดเกี่ยวกับข้อมูล ได้แก่ การกำหนดข้อมูล การจัดแจงข้อมูล การรักษาความปลอดภัยและความถูกต้องของข้อมูล การกู้ข้อมูลและการเข้าถึงข้อมูลได้พร้อมกันหลายคน และปทานุกรมข้อมูล
3. เทคโนโลยีสื่อสารข้อมูล คือ รายการเชื่อมโยงระบบเครือข่าย เพื่อให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบไปด้วย เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ทั้งฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ตลอดจนอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งบุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบ

ของเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งานให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันมีการตอบสนองต่อการใช้งานอย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากประโยชน์ที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ซึ่งได้มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

สุรพงษ์ วงษ์ทน (2552, หน้า 24) ได้กล่าวถึงบทบาทและประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศกับการศึกษาไว้ดังนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทต่อการศึกษาในการเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สามารถใช้และนำเสนอข้อมูลให้กับผู้เรียน และยังสามารถศึกษาหาความรู้ได้อย่างไม่จำกัดรูปแบบ เวลา และสถานที่

ฉนวน อุทโท (2553, หน้า 38) กล่าวว่า เทคโนโลยีได้ก่อประโยชน์ให้แก่ระบบการศึกษามากขึ้น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษาได้พิสูจน์ให้เห็นอย่างชัดเจนแล้วว่าสามารถเร่งอัตราการเรียนรู้ให้เร็วขึ้น ลดภาระทางด้านบริหารของครู ยังทำหน้าที่แทนครูในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือข่าวสารประจำวันต่าง ๆ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) (2547) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ดังนี้

1. ลดข้อจำกัดทางด้านระยะทาง สามารถขยายเปิดวิทยาเขตไปยังท้องถิ่นและจังหวัดต่าง ๆ ได้ทำให้นิสิตนักศึกษาที่มีที่เรียนไกลบ้านมากขึ้น ลดปัญหาสภาพภูมิอากาศและการเดินทางเพราะมีการใช้เครือข่าย การสร้างระบบการเรียนการสอนสองทางแบบวีดีโอคอนเฟอเรนซ์ ห้องเรียนเครือข่าย ห้องเรียนเสมือนจริง
2. ลดข้อจำกัดในเรื่องเวลา ทำให้สามารถเปิดวิทยาเขตได้เร็ว มีการทำงานในระดับวิทยาเขต เป็นแบบเชื่อมโยงถึงกัน การเข้าถึงข่าวสารข้อมูลทำได้ตลอดเวลา
3. ลดข้อจำกัดในเรื่องบุคลากร มหาวิทยาลัยในรูปแบบเก่ามักเน้นในเรื่องสถานที่ อาคารสิ่งก่อสร้าง แต่แนวคิดกระจายวิทยาเขตสารสนเทศเป็นมหาวิทยาลัยที่เชื่อมโยงใช้ทรัพยากรร่วมกันโดยเฉพาะการขาดแคลนบุคลากร อาจารย์ผู้สอน ทำให้การกระจายการทำงานไปได้มาก
4. ลดข้อจำกัดในเรื่องการลงทุน การลงทุนในด้านการศึกษาที่ใช้ไอทีเข้าช่วยจะทำให้ประหยัดต้นทุนโดยรวมได้ประโยชน์คุ้มค่า เพราะสามารถกระจายรูปแบบการศึกษาไปยังท้องถิ่นทำให้ขนาดของวิทยาเขตมีขนาดพอเหมาะลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโดยเฉพาะ

การเรียนการสอนโดยรวมจะมีต้นทุนที่ต่ำลง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาช่วยในเรื่องการศึกษายังทำให้เกิดผลสำเร็จในด้านการศึกษาสูงขึ้น

สรุปได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างบุคลากรรู้จักประมวลข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการตัดสินใจ วางแผน การดำเนินงานต่าง ๆ ซึ่งประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ช่วยให้ผู้ใช้ในการกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์และการวางแผนปฏิบัติการช่วยให้ผู้ใช้ในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน เมื่อแผนงานถูกนำไปปฏิบัติในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ช่วยให้ผู้ใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ช่วยให้ผู้ใช้สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น และช่วยลดค่าใช้จ่าย

เทคโนโลยีสารสนเทศกับการจัดการงานสถานศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 81) ได้เสนอแนวทางในการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. การวางแผนจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ได้แก่ การกำหนดข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการที่ต้องการ แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล และผู้รับผิดชอบ
2. การออกแบบระบบเพื่อกำหนดลักษณะและกลุ่มข้อมูลและสารสนเทศ การเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลและสารสนเทศแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดเก็บและสะดวกแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่จะเรียกใช้ประโยชน์ได้ จะได้ไม่ยุ่งยากและเสียเวลากับการเลือกสรรข้อมูลและสารสนเทศมาใช้
3. การติดตามกำกับให้มีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศตามความต้องการที่จะใช้ตัดสินใจ ในการดำเนินงานทางวิชาการ การเก็บรวบรวมข้อมูลควรเป็นไปตามช่วงเวลาที่กำหนด เพื่อให้ทันต่อการใช้ประโยชน์
4. การให้บริการข้อมูลและสารสนเทศแก่บุคลากร เพื่อการรับรู้ร่วมกันและเข้าใจร่วมกัน
5. การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูลและสารสนเทศให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ การใช้เพื่อพิจารณาข้อบกพร่องของการเรียนการสอนเพื่อจะได้หาทางแก้ไขการใช้ในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษา การใช้ในการวางแผนพัฒนาบุคลากรและการใช้การประเมินผลงานของสถานศึกษาเป็นรายปี เป็นต้น

6. การประเมินผลและการปรับปรุงระบบข้อมูลและสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ซึ่งอาจมีทั้งการแก้ไข ดัดทอน เพิ่มเติม เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องและทันสมัย จะเป็นประโยชน์ต่อการใช้งานต่อไป

สุทธิวรรณ ตันศิริจนาวงศ์ และคณะ (2546, หน้า 172-173) กล่าวว่า การบริหารงานของสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนและการบริหารสถานศึกษา เพราะรายละเอียดของข้อมูลและสารสนเทศเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับการวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารในงานภารกิจของสถานศึกษา สารสนเทศเป็นเครื่องมือที่ใช้หรือแนะทิศทางที่ผู้บริหารจะเลือกการดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้

2. ข้อมูล สารสนเทศเป็นพื้นฐานหรือเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจด้วยหลักและเหตุผล เพราะการสร้างสารสนเทศต้องมีระบบ มีวิธีการวิเคราะห์ระบบ เพื่อพิจารณาตัดสินใจให้รอบคอบและยังมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดทำสารสนเทศให้มีความถูกต้อง ตรงต่อความต้องการและทันต่อเหตุการณ์

3. ข้อมูลสารสนเทศเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารนำไปใช้วิจัยสั่งการแก่บุคลากรภายในสถานศึกษาโดยการมอบหมายงานให้เหมาะกับคนได้อย่างเหมาะสม

4. ข้อมูลสารสนเทศทำให้พัฒนาภาระงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอน โดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้สอนปรับภาษาเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้หรือเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

5. ข้อมูลสารสนเทศจะบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับสิ่งอื่น ๆ เพราะการศึกษามีความสัมพันธ์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ช่วยทำให้ประเมินสถานการณ์ การพัฒนาการศึกษาได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

ฉลอง บุญญานันท์ (2547, หน้า 87) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการจัดทำและวางแผนเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน คือ ควรให้ครูทุกคนภายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ของแผนตามความเหมาะสม ไม่จำเป็นต้องร่วมกันหมดในทุกขั้นตอน แต่จำเป็นต้องมีคนกลุ่มหนึ่งที่เกี่ยวข้องทุกขั้นตอน และแจ้งให้บุคคลอื่น ๆ ทราบโดยตลอดเวลา ในทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสิ้น

อารีย์ เสนาบดีรักษ์ (2547, หน้า 117) กล่าวว่า การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การวางแผนบริหารระบบสารสนเทศ ด้านการดำเนินงาน และด้านการติดตามประเมินผล

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศกับการจัดการงานสถานศึกษา คือ การดำเนินงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การวางแผนจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การออกแบบระบบ การติดตาม การให้บริการข้อมูลและสารสนเทศแก่บุคลากร การส่งเสริมการใช้ประโยชน์ การประเมินผล ซึ่งควรให้บุคลากรทุกคนภายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้ดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีประสิทธิภาพ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านความรู้และทักษะของบุคลากร

ความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์

ความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ของครู ซึ่งเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการใช้คอมพิวเตอร์ของบุคลากรครู เนื่องจากการที่บุคคลมีความรู้ในด้านต่าง ๆ จะทำให้บุคคลนั้นสามารถนำความรู้ที่มีมาปฏิบัติงานและก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการที่บุคคลมีความรู้ในด้านใดด้านหนึ่งจะช่วยเป็นแรงผลักดันให้บุคคลนั้นปฏิบัติจนเป็นผลสำเร็จได้ในที่สุด

ภิญญา เต่งภู (2549, หน้า 16) กล่าวว่า ความรู้พื้นฐาน เป็นข้อมูลความรู้ ข้อเท็จจริง และทักษะของบุคคลหนึ่งที่จะทำงานในชีวิตประจำวัน คนเราจะใช้ความรู้เป็นพื้นฐานในการตีความหมายของสิ่งต่าง ๆ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทำงาน เพราะจะช่วยให้เราสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การรับรู้จะชัดเจนแค่นั้นย่อมขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐานที่มีอยู่และถ้าขาดความรู้พื้นฐานก็ไม่สามารถรับรู้ได้ กล่าวคือ คนที่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องใดมาก จะสามารถแปลความหมายของเรื่องนั้น ๆ ได้ถูกต้องมาก และในทางตรงกันข้ามถ้าคนที่ไม่มีความรู้พื้นฐานก็จะเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่กำลังศึกษาได้ค่อนข้างยาก

ความรู้พื้นฐานของคอมพิวเตอร์ จะครอบคลุมทั้งความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาและสังคม ซึ่งเป็นความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์คอมพิวเตอร์ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของคอมพิวเตอร์ที่มีอิทธิพลต่อสิ่งมีชีวิตบนโลก สิ่งที่คอมพิวเตอร์สามารถทำได้และทำไม่ได้ การใช้โปรแกรม การประเมินคุณค่าของโปรแกรมที่ใช้ทำงาน และวิธีการที่ทำให้เกิดทักษะทางคอมพิวเตอร์ เช่น การใช้โปรแกรมการพิมพ์ ระบบเครือข่าย และการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมถึง การใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างเหมาะสมหรือเหมาะสมกับงาน สามารถเลือกใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้

ตามความต้องการและความจำเป็น สามารถสืบค้นและทำความเข้าใจในระบบหรือเทคนิค เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจ ตลอดจนสามารถเข้าใจและใช้ผลผลิตที่ได้จากคอมพิวเตอร์อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดเรื่องคอมพิวเตอร์พื้นฐาน (Computer Literacy) คือ ความเข้าใจในการทำงานของคอมพิวเตอร์และวิธีการใช้งานคอมพิวเตอร์ในแต่ละสภาพ ซึ่งแต่ละบุคคลควรนำความรู้ด้านนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งรอบ ๆ ตัวด้วย และสามารถนำคอมพิวเตอร์ไปประยุกต์ใช้งานต่าง ๆ พอสมควร

วรรณิ หวังกิตติพร (2550, หน้า 20) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ว่า คนในสังคมทั่วไปมีความคาดหวังต่อครูและโรงเรียนว่า จะสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ดังนั้น การพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้นจึงเป็นสิ่งจำเป็น และต้องทำอย่างต่อเนื่อง การศึกษาความต้องการจะเป็นแนวทางเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางคอมพิวเตอร์แก่ผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ครูใช้คอมพิวเตอร์อย่างเหมาะสมกับโปรแกรมการเรียนการสอนที่รับผิดชอบ มีผู้กล่าวถึง การศึกษาคอมพิวเตอร์สำหรับครูในแนวทาง “ความสามารถพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์” โดยกำหนดแนวทางการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในโปรแกรมการเรียนการสอน 2 ทาง คือ 1) เป็นเครื่องมือสำหรับการสอนเนื้อหาสาระของวิชาการต่าง ๆ 2) เป็นเนื้อหาสาระทางวิชาการโดยตัวเอง

สำหรับครูที่ต้องการใช้คอมพิวเตอร์เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้แก่นักเรียนในชั้นเรียนนั้น ครูควรมีทักษะและความรู้ดังนี้

1. ตระหนักในศักยภาพของการใช้คอมพิวเตอร์ในการสอนแต่ละวิชา
2. สามารถใช้คอมพิวเตอร์และประยุกต์อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องได้ รวมทั้งรู้จักการดูแลรักษา
3. สามารถใช้ประโยชน์จากซอฟต์แวร์ และรู้จักแหล่งที่สามารถแสวงหาซอฟต์แวร์ใหม่ ๆ และแหล่งความรู้ที่ทันสมัย
4. มีทักษะในการเลือกซอฟต์แวร์
5. มีทักษะในการบริหารชั้นเรียน รู้จักประยุกต์เครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อใช้ในบทเรียน สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถจัดกลุ่มผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม
6. ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหลักสูตร และการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง
7. มีความเข้าใจและสามารถอภิปรายถึงผลกระทบต่อสังคมของเทคโนโลยีสารสนเทศ

สรุปได้ว่า ความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ มีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ ทั้งในเรื่องของการเลือกใช้คอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมกับกิจกรรมและการทำงาน ความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในงานด้านเอกสาร การวิเคราะห์การนำเสนอผลงาน เป็นต้น รวมถึงความรู้เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน การใช้โปรแกรมในการสร้างสื่อและการนำสื่อมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นผู้ใช้ต้องมีความรู้ความสามารถ ตลอดจนการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพื่อพัฒนาตนให้มีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ ตลอดจนสามารถนำคอมพิวเตอร์มาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับกิจกรรมและผู้เรียน หากบุคลากรครูท่านใดไม่มีความรู้พื้นฐานหรือไม่มีประสบการณ์ในการใช้งานคอมพิวเตอร์มาก่อน ก็อาจจะไม่สนใจที่จะเริ่มใช้คอมพิวเตอร์ หรือผู้ที่มีความรู้อยู่บ้างแล้วจะมีความสนใจในการใช้คอมพิวเตอร์มากกว่า เพราะตนเองมีความพร้อมในด้านความรู้และอาจมีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542, หน้า 8) การบริหารงานวัสดุอุปกรณ์ในทางการศึกษา หมายถึง การจัดสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการเรียนการสอน โดยมีระบบการจัดการและบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการบริการและส่งเสริมการใช้อย่างทั่วถึงและเป็นระบบ

การบริหารงานวัสดุอุปกรณ์ที่ดี จึงมีองค์ประกอบดังนี้

1. ต้องอยู่ในความรับผิดชอบของผู้นำที่มีความรู้ สามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตรได้เป็นอย่างดี ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ กำลังคนและเครื่องมือเครื่องใช้อย่างเพียงพอ
2. สื่อและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ควรนำไปใช้ได้อย่างสะดวกตรงความต้องการของครูผู้สอน ควรเปิดโอกาสให้คณะครูได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือก จัดซื้อ มีการเสนอวิธีใช้อย่างถูกต้อง
3. ครูสามารถนำออกไปใช้ได้สะดวกที่สุด นั่นคือ สื่อต้องมีคุณภาพดี มีเจ้าหน้าที่ประจำที่มีความรู้ทางด้านนี้โดยเฉพาะเพื่อบริการและแนะนำ ควรมีการตรวจสอบสภาพเพื่อซ่อมแซมและจัดซื้อตามความเหมาะสม

4. มีโครงการจัดทำสื่อการสอนของโรงเรียน โดยส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น ผู้บริหารควรสำรวจความสามารถของครู และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้อย่างทั่วถึง

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ คือ การที่โรงเรียนจัดสรรทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเหมาะสม และเพียงพอต่อการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดอาคารเรียนและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จัดสื่อวัสดุอุปกรณ์และนวัตกรรมที่มีคุณค่า จัดระบบการเงินที่ก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน จัดระบบข้อมูล เครือข่ายการเรียนรู้ของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

นอกจากนี้โรงเรียนต้องวางแผนในการใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ จะระบบการใช้งาน การควบคุม ดูแล การติดตามบำรุงรักษา ซ่อมแซม จัดหาเพิ่มเติม ให้เพียงพอต่อการใช้งาน และเหมาะสมต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ การบริหารงานวัสดุอุปกรณ์ที่ดีจะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลทั้งครูและนักเรียน

สรุปได้ว่า การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ให้มีความพร้อมในการใช้งาน มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ และสะดวกต่อการนำมาใช้ จึงเป็นการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการใช้คอมพิวเตอร์ของบุคลากรครู เช่น การจัดห้องคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับบุคลากรครู การจัดซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปในการสร้างสื่อการสอนหรือโปรแกรมที่อำนวยความสะดวกในการทำงานของบุคลากรครู เป็นต้น กล่าวคือ การที่โรงเรียนได้เตรียมวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ไว้ในสถานที่ต่าง ๆ เช่น ห้องพักครู ห้องสมุด หรือห้องเรียน ซึ่งความสะดวกในการใช้งานคอมพิวเตอร์ได้ทุกที่ ทุกเวลา ตามความต้องการของครู วัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในที่นี้ หมายรวมถึง เครื่องคอมพิวเตอร์ แบ้นพิมพ์ จอภาพ เม้าส์ อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ เช่น โปรเจ็คเตอร์ เครื่องสแกนเนอร์ เครื่องพิมพ์ แผ่นซีดีรอม ฮาร์ดดิสก์ เป็นต้น รวมถึงโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งต้องเป็นไปตามความต้องการของบุคลากรครู มีปริมาณเพียงพอการใช้งาน มีความสมบูรณ์สามารถใช้งานได้เต็มที่ตามศักยภาพของคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบริหารจัดการ

หลักการและแนวคิดในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

กองบรรณาธิการ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. (2546, หน้า 70-72) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีอยู่กับการทำงานในแทบทุกเรื่อง ดังนั้นเมื่อนำมาใช้ในการจัดการสถานศึกษาจึงสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการจัดการสถานศึกษาด้านการเรียนการสอน ด้านทะเบียนนักศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านบุคลากรหรือด้านอาคารสถานที่ เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ช่วยให้ผู้ปฏิบัติเห็นแนวทางการทำงานใหม่ ๆ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงกว่าเดิม

ตุลา มหาพสุธานนท์ (2548, หน้า 11) กล่าวว่า ในการบริหารองค์กรมักพบคำสองคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ได้แก่คำว่า “การบริหาร” และคำว่า “การจัดการ” ซึ่งคำว่า การบริหาร มักจะใช้ในวงราชการหรือภาครัฐ ในขณะที่คำว่า การจัดการ มักจะใช้ในวงการธุรกิจหรือเอกชน หรือในองค์การบางแห่งอาจจะพบทั้งสองคำนี้ในระดับของการบริหารที่ต่างกัน กล่าวคือ ใช้คำว่า การบริหาร กับผู้บริหารงานในระดับสูงขององค์กร ผู้ที่มีหน้าที่กำหนดนโยบาย แต่ใช้คำว่าจัดการ กับผู้ปฏิบัติงานในระดับรองลงมาที่มีหน้าที่ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้องค์การต่าง ๆ มีการแข่งขันได้ก่อให้เกิดการรวมเอาปรัชญาและแนวทางการจัดการทางธุรกิจเข้าไปสู่การบริหารภาครัฐ ทำให้เกิดกระบวนการใหม่มุ่งสู่การจัดการรัฐกิจ

ความหมายของการบริหารองค์การได้เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทขององค์การ นักวิชาการได้ให้ความหมายในทางที่สอดคล้องกัน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและสรุปว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการนำทรัพยากรขององค์การที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดโดยใช้กระบวนการบริหาร คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเกิดจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ได้ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ มีองค์ประกอบหลัก ๆ อยู่ 3 ส่วนด้วยกัน คือ กระบวนการการประยุกต์ใช้และอุปกรณ์ ซึ่งกระบวนการ หมายถึง ทั้งความต้องการสารสนเทศ การเลือกรวบรวม วิเคราะห์ ประเมินและนำมาใช้ ตลอดจนการออกแบบจัดการโครงสร้างและระบบสารสนเทศ จนถึงการติดตั้งใช้งาน การประยุกต์ใช้หมายถึง เครื่องมือประเภทซอฟต์แวร์โปรแกรม หรือระบบ 3 กลุ่มด้วยกันโดยกลุ่มที่หนึ่งคือ กลุ่มที่ได้รับการออกแบบเพื่อใช้ในหลักสูตรการเรียนการสอน กลุ่มที่สองคือ กลุ่มที่ไม่มีเนื้อหาและเป็นเครื่องมือ เช่น โปรแกรมพิมพ์งาน ระบบช่วยสร้างมัลติมีเดีย และกลุ่มที่สามคือ กลุ่มที่เป็นระบบสารสนเทศ เช่น ซีดีรอมความรู้แบบเอ็นไซโคลปีเดีย ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และเว็ลไวด์เว็บ เป็นต้น ส่วนอุปกรณ์ หมายถึง อุปกรณ์หลักและเสริม ทั้งทาง

เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น โมเด็ม พรินเตอร์ สแกนเนอร์ และอื่น ๆ เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตามในการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้ตอบสนองความต้องการขององค์การต้องพิจารณาปัจจัยหลักทั้งสามด้าน ได้แก่ ด้านองค์การ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและด้านบริหารองค์การ และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในองค์การจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขององค์การเป็นปัจจัยสำคัญ สำหรับบริบทของผู้บริหารสถานศึกษา มักจะบริหารงานในส่วนของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนใหญ่

การบริหารงานเป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างความสำเร็จขององค์การ เพื่อกำหนดทิศทาง และกำหนดทางเลือกและตัวชี้วัดต่าง ๆ ในการตอบคำถามว่าองค์การจะไปถึงเป้าหมายที่กำหนดให้ได้อย่างไร จากนั้นจึงเป็นการนำเอาทางเลือกที่พิจารณาแล้วไปปฏิบัติในการตอบคำถามว่าการจะไปถึงเป้าหมายนั้น องค์การจะต้องทำอย่างไร ซึ่งการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก็มีกระบวนการที่ไม่แตกต่างกัน

ในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารส่วนใหญ่เป็นการประยุกต์หลักการจัดการองค์การทั่วไป ซึ่งในแต่ละองค์การอาจมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่แตกต่างกัน องค์การที่ผู้บริหารเข้าใจความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างดี จะได้รับการสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณเพื่อการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศได้เพียงพอ และมีตำแหน่งงานและบุคลากรปฏิบัติงานที่จำเป็นสำหรับการให้บริการสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ บางหน่วยงานแม้ผู้บริหารเข้าใจความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่หน่วยงานอาจมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ทำให้ไม่สามารถจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศและจัดหาบุคลากรได้อย่างเพียงพอ ส่วนองค์การสารสนเทศที่ผู้บริหารไม่เข้าใจความสำคัญของเทคโนโลยี การจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศก็ยิ่งมีความจำกัดอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้ ระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การสารสนเทศจึงแตกต่างกัน

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การไม่ได้มีความแตกต่างจากการจัดการทรัพยากรบริหารอื่น ๆ กล่าวคือ ต้องดำเนินการจัดกิจกรรมทั่วไป ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การและกำลังคน การควบคุม การดำเนินงาน การจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์และหลักการจัดการตามเนื้อหาและเทคโนโลยีสารสนเทศจะประกอบไปด้วยประเด็นสำคัญต่อไปนี้

1. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องมีวิธีการติดตามความก้าวหน้า เพื่อให้องค์กรสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยเฉพาะการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ ต้องพิจารณาให้ได้อุปกรณ์ที่เหมาะสมไม่ล้าสมัย และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานจริง ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้ทันสมัยตลอดเวลา แต่ให้พิจารณาความคุ้มค่าทั้งทางด้านการลงทุนและการใช้ประโยชน์เป็นสำคัญ

2. ด้านบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วเป็นผลให้เกิดภาวะขาดแคลนบุคลากร นอกจากนี้ความกว้างขวางและความซับซ้อนของเทคโนโลยียังทำให้สถาบันการศึกษาไม่สามารถสอนหรือจัดวิชาเรียนให้นักศึกษาได้สัมผัสหรือเรียนรู้เทคโนโลยีได้ครบทุกอย่าง ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ จำเป็นต้องมีกลวิธีที่เหมาะสมในการจัดหา พัฒนา และดึงดูดใจให้บุคลากรที่มีอยู่ทำงานกับหน่วยงานได้นานที่สุด

3. ด้านงบประมาณ การจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศต้องใช้งบประมาณจำนวนมากทั้งด้านการจัดซื้อจัดหาฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ค่าบริการโทรคมนาคม ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และค่าซ่อมบำรุงรักษาหรือค่าซ่อมแซม ผู้บริหารงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต้องเข้าใจรายการค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และติดตามการใช้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรอย่างต่อเนื่องและถี่ถ้วน เพื่อจะได้นำรายละเอียดมาปรับปรุงการกำหนดงบประมาณให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. ด้านผู้ใช้ ปัจจุบันผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กรต่าง ๆ มีหลายกลุ่ม ผู้ใช้บางคนมีทักษะสูงและบางคนยังขาดทักษะที่จำเป็นด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และบางคนยังวิตกกังวลเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ ดังนั้น ผู้บริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศต้องพยายามสนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้ใช้ตระหนักและมีความเต็มใจที่จะเรียนรู้และสร้างทักษะในการใช้งานเพื่อสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่มีความซับซ้อนมาก ดังนั้น จึงควรจัดให้มีหน่วยงานสำหรับกำกับดูแลและให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศแก่บุคลากรในหน่วยงาน รวมทั้งแก่ลูกค้าหรือพันธมิตรภายนอกหน่วยงานด้วยการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงเป็นเรื่องสำคัญและต้องได้รับการจัดการด้วยความรู้ความเข้าใจเพื่อไม่ให้งานบริการนั้นเกิดปัญหา และเพื่อให้งานบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนให้หน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงานได้

6. ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ทุกวันนี้อะการทั้งภาครัฐและเอกชนใช้ระบบอินเทอร์เน็ตในการทำงาน การใช้อินเทอร์เน็ตมีจุดอ่อน คือ เป็นช่องทางให้บุคคลภายนอกมีโอกาสบุกรุกเข้ามาสร้างความเสียหายแก่ระบบสารสนเทศขององค์กรได้ เช่น การเปลี่ยนแปลงแก้ไขแฟ้มข้อมูลให้ผิดพลาด ทำลายแฟ้มข้อมูล หรือโจรกรรมข้อมูลสำคัญที่เก็บไว้ เพื่อนำไปขายแก่คู่แข่งหรือเพื่อทำให้เกิดความเสียหายอื่น ๆ ดังนั้น การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขององค์กรจึงต้องหาวิธีปกป้องอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่ให้เกิดความเสียหาย หรือป้องกันไม่ให้เกิดบุคคลภายนอกมาโจรกรรมข้อมูลสำคัญ บางองค์กรลงทุนด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและป้องกันด้านเทคโนโลยีสูงมากเพราะตระหนักดีว่าหากการป้องกันไม่พอเพียงแล้วองค์กรอาจได้รับความเสียหายร้ายแรงได้

ปัจจัยที่จะนำมาพิจารณาจะเป็นการพัฒนาแผนสำหรับข้อมูลและการควบคุม โดยสรุปการตัดสินใจว่าจะจัดระบบสารสนเทศในรูปแบบใดนั้นขึ้นกับปัจจัย 3 ปัจจัยด้วยกัน คือ

1. การควบคุม เป็นการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการตัดสินใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศซึ่งอาจมอบให้กับคน ๆ เดียวหรือกลุ่มคนจำนวนน้อย หรือมอบให้กับบุคคลในระดับต่าง ๆ หรือบุคคลในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วองค์กร

2. สถานที่ตั้ง พิจารณาถึงที่ตั้งของเครื่องอำนวยความสะดวกทางด้านคอมพิวเตอร์และโปรแกรมระบบ ซึ่งอาจติดตั้ง ณ ที่แห่งเดียวหรือกระจายไปในสถานที่ต่าง ๆ ทั่วองค์กร

3. หน้าที่งาน การพัฒนาระบบสารสนเทศ การปฏิบัติงาน และการบำรุงรักษาสามารถกระทำโดยบุคลากรซึ่งอยู่ ณ ที่แห่งเดียวกัน หรือบุคลากรที่อยู่ในสถานที่ต่าง ๆ ทั่วองค์กร

ปัจจัยดังกล่าวข้างต้นเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน ไม่ได้เป็นอิสระจากกันอย่างเด็ดขาด กล่าวคือ องค์กรควรตัดสินใจเกี่ยวกับการควบคุมเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การตัดสินใจเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง และท้ายสุดเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับหน้าที่งาน นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าการควบคุมงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในรูปแบบกระจายศูนย์จะเป็นไปได้ลำบาก ถ้าเครื่องอำนวยความสะดวกทางด้านคอมพิวเตอร์และโปรแกรมระบบถูกติดตั้ง ณ ที่แห่งเดียว

สรุปว่า รูปแบบของหน้าที่งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควรสอดคล้องกับความต้องการขององค์กร ถ้าไม่มีความสอดคล้องกันแล้วจะทำให้เกิดการความขัดแย้งของพนักงาน เช่น ถ้าหน้าที่งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นแบบรวมศูนย์ โดยองค์กรเป็นแบบกระจาย ผู้บริหารของหน่วยงานจะต่อต้าน เนื่องจากสูญเสียอำนาจการควบคุม ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล การรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความเชื่อถือได้ของข้อมูลลดน้อยลง นอกเหนือจากการจัดองค์กรเป็นแบบรวมศูนย์หรือ

กระจายศูนย์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปัจจุบันกิจการบางแห่งมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนรูปแบบการจ้ดองค์การไปเป็นรูปแบบการจ้ดองค์การจากสมาพันธ์รัฐ ซึ่งเป็นการกระจายการควบคุมและอำนาจสำหรับการตัดสินใจด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยหน่วยงานด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขององค์การจะมีอำนาจสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานของงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในขณะที่กลุ่มส่วงาน มีหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับกลยุทธ์ของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นอกเหนือจากการจ้ดรูปแบบของหน้าทำงานของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดังกล่าว ได้เสนอหลักการและรูปแบบสำหรับจ้ดตั้งหน้าทำงานทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอีกลักษณะหนึ่ง

การบริหารงานวิชาการ

รุจิร ภูสาระ (2545, หน้า 56) ได้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ถนอมรัตน์ สิทธิเสนี (2549, หน้า 10) ได้อธิบายความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การที่จะบริหารการงานกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างภายในโรงเรียน การเรียนการสอนของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล สื่อการเรียนการสอน การประกันคุณภาพ การวิจัยเพื่อส่งเสริมปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ

กุลชญา เทียงตรง (2550, หน้า 34) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้นด้วยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย นับตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนการวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและจุดมุ่งหมายของการศึกษา

พัทธ์ธีรา รัตนชัย (2550, หน้า 19) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ถือเป็นภารกิจหลักของการบริหารสถานศึกษาที่จะน้าให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งและเข้าใจขอบเขตของการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี รวมทั้งจะต้องบริหารงานวิชาการให้มีความชัดเจน และมีความแข็งแกร่ง เนื่องจากงานวิชาการเป็นดัชนีบ่งชี้ถึงมาตรฐานและคุณภาพสถานศึกษา

ศิริพร ทาทราย (2552, หน้า 13) ได้สรุปเรื่องการบริหารงานวิชาการว่า เป็นงานที่สำคัญ มีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมตามหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เป็นหัวใจและงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมทุกชนิดเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพที่ดี รวมทั้งการวัดผลการประเมินผลด้วย ซึ่งความหมายของการบริหารงาน วิชาการ หมายถึง การจัดประสบการณ์ทุกชนิดภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ ให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีลักษณะนิสัยที่ดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่าการบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ปรับปรุง กิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้นด้วยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีลักษณะนิสัยที่ดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับความมุ่งหมายและจุดมุ่งหมายของการศึกษา

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ไกรเลิศ โพธิ์นอก (2542, หน้า 15) ที่ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน เป็นงานสำคัญยิ่งเพราะงานวิชาการช่วยพัฒนาสติปัญญา ความนึกคิดของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีคุณค่าในสังคม การบริหารงานวิชาการจะดีมีคุณค่าหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครู เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการโดยการทำงานร่วมกับครู ให้คำแนะนำครู และประสานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญว่า สถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทมีภารกิจหลักที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ตามระดับและประเภทของการศึกษานั้น คุณภาพที่คาดหวัง หมายถึงคุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่จะให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด จริยธรรม ซึ่งคาดหวังโดยการกำหนดในหลักสูตร คาดหวังโดยชุมชนและสังคม คาดหวังด้วยสถานศึกษาเอง และคาดหวังด้วยตัวผู้เรียน ด้วยเหตุที่มีภารกิจดังกล่าว โรงเรียนจึงต้องพยายามดำเนินงานให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่คาดหวัง การดำเนินงานให้ได้ผลดังกล่าว โรงเรียนจึงต้องพยายามดำเนินงานที่ถูกต้องตามหลักวิชาการอาศัยการทำงานที่เป็นระบบ มีความตระหนักว่าต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และมีความตั้งใจจริง

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญว่า งานวิชาการที่เป็นงานสำคัญเนื่องจากงานวิชาการที่เกี่ยวข้องของหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการเรียนการสอนเป็นหัวใจของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับวัย จากความสำคัญที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียนที่จะส่งผลให้มีคุณภาพที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเป้าหมายของนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545

มยุเรศ โคตรชมพู (2550, หน้า 16) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการที่สำคัญและเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา มาตรฐานหรือคุณภาพของการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ ส่วนงานอื่น ๆ นั้นมีความสำคัญในลักษณะที่ถือเป็นงานสนับสนุนเพื่อให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารและอาจารย์ต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นอันดับแรกโดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การบริหารสถานศึกษาจะมีคุณภาพหรือมาตรฐานมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารวิชาการ

อุณากรรณ สนวนมะม่วง (2553, หน้า 23-24) ได้กล่าวว่า การบริหารวิชาการมีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นกิจกรรมการจัดเกี่ยวกับงานด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านวัดผลประเมินผล ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านจัดการเรียนการสอน ที่จะสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติที่ต้องการเพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญ คือ งานที่เกี่ยวข้องของหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเป็นการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียนที่จะส่งผลให้มีคุณภาพ ผู้บริหารจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของงานวิชาการและร่วมกันวางแผนการพัฒนาวิชาการกับครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียน งานอื่น ๆ มีความสำคัญในลักษณะสนับสนุนงานวิชาการให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการในการบริหารงานด้านนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 34) ได้เสนอหลักการของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) โดยสรุปจากรายงานการประชุมแนวคิดและประสบการณ์ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไว้ ดังนี้

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุดโดยเชื่อว่า โรงเรียนเป็นหน่วยงานสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาของเด็ก

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation of Collaboration or Invoment) เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหารตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษาทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และรับผิดชอบการจัดการศึกษามากขึ้น

3. หลักการบริหารตนเอง (Self Managing) เป็นแนวทางที่ทางโรงเรียนต้องดำเนินการมีระบบการบริหารตนเองให้โรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการดำเนินงาน ซึ่งอาจดำเนินการได้หลากหลายวิธีที่แตกต่างกันแล้วแต่ความพร้อมและสถานการณ์ของโรงเรียน ผลที่ได้น่าจะมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิมที่ทุกอย่างถูกกำหนดมาจากส่วนกลางไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

4. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) ส่วนกลางมีหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน มีอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพมาตรฐานเป็นไปตามกำหนดและเป็นไปตามนโยบายของชาติ

5. หลักการมีภาวะผู้นำแบบสนับสนุนไม่ใช่ภาวะผู้นำแบบชี้แนะหรือสั่งการแต่เป็นผู้นำที่เน้นการสนับสนุนและอำนวยความสะดวก

6. หลักการพัฒนาของระบบ (Whole School Approach) มีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและวัฒนธรรมองค์กรโดยใช้การเปลี่ยนแปลง

จากแนวคิด และหลักการบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน จะเห็นได้ว่า ในแนวคิดและหลักการส่วนใหญ่จะเป็นการมุ่งเน้นให้มีการกระจายอำนาจในการจัดการให้สัมพันธ์กับผู้ที่มีส่วนได้

ส่วนเสีย ให้มีการตรวจสอบการพัฒนาทั้งระบบการมีส่วนร่วม ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าหลักการหรือแนวคิดต่าง ๆ ทั้งหลายทั้งปวง ต้องมุ่งเน้นเพื่อผลประโยชน์ที่เอื้อให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นหลัก

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 23) กล่าวว่า หลักการบริหารวิชาการควรคำนึงถึงหลักการบริหาร ดังนี้

1. มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน
2. ต้องมีเทคนิควิธีการในการบริหารงานวิชาการ
3. มีการประเมินผลงานทางวิชาการ

ชุมศักดิ์ อินทรรักษ์ (2547, หน้า 25) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการต้องคำนึงถึงการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ทำให้ดีที่สุดนำไปสู่คุณภาพที่คาดหวัง คำนึงถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกันทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึงประสิทธิภาพประสิทธิผลและความประหยัด การดำเนินการทางวิชาการโดยอาศัยหลักการดังกล่าวย่อมจะสามารถบรรลุความสำเร็จ คือความเป็นเลิศทางวิชาการ

พรชนก ต่ายห้วง (2550, หน้า 40) ได้กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการ คือการจัดทำแผนงานวิชาการ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลักของสถานศึกษา การร่วมมือกันทำงานและการกระจายอำนาจ มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ

ชุมพล ผ่องใหญ่ (2552, หน้า 6) ได้กล่าวว่าหลักการการบริหารการศึกษาจะต้องมีความแตกต่างระหว่างบุคคลและความสามารถของบุคลากร มีการกระจายอำนาจส่วนกลางไปสู่ระดับปฏิบัติ การจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารงานโดยมืออาชีพและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

สมชาย ชูเลิศ (2553, หน้า 15) ได้กล่าวว่า หลักการในการบริหารงานวิชาการนั้นผู้บริหารจะต้องใช้หลักในการกระจายอำนาจให้บุคคลทุกคนได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบร่วมกัน ลดหลั่นตามหน้าที่ของแต่ละคนโดยที่ผู้บริหารจะต้องใช้วิธีการประชาธิปไตยในการดำเนินการ ผู้บริหารต้องคอยกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้น ชยันยันแข็ง สอนอย่างมีประสิทธิภาพและสนใจหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอโดยที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ครู รวมทั้งต้องมีเสรีภาพเพื่อให้เกิดประสิทธิผลแท้จริง

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียน งานอื่น ๆ มีความสำคัญในลักษณะสนับสนุนงานวิชาการให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ หลักการบริหารงานวิชาการต้องคำนึงถึงการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ทำให้ดีที่สุดนำไปสู่คุณภาพที่

คาดหวัง คำนึงถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความประหยัด

ขอข่ายการปฏิบัติงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่ครอบคลุมงานกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน สำหรับขอข่ายงานวิชาการในสถานศึกษามีความกว้างขวางมาก ดังนั้นจึงมีนักวิชาการหลายท่าน รวมทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่ทางการศึกษาได้เสนอขอข่ายของงานวิชาการไว้ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 9-18) ได้กำหนดขอข่ายของงานวิชาการไว้ 9 ประการดังต่อไปนี้

1. การบริหารหลักสูตร
 2. การบริหารการเรียนการสอน
 3. การบริหารประเมินผลการเรียน
 4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
 5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
 6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
 7. การบริหารโครงการวิชาการ
 8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศ
 9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการ
- อรพรรณ พรสีมา (2546, หน้า 24) กล่าวถึงขอข่ายงานวิชาการดังนี้
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 3. การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
 4. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
 7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 8. การส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 6-7) ได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานข้าราชการครูกำหนด ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ โดยสถานศึกษามีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการและรับผิดชอบการบริหารงานของสถานศึกษาที่มีโครงสร้างการบริหารงานตาม กฎหมายที่มีขอบข่ายภารกิจที่กำหนดซึ่งการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาเป็นไปตาม กฎกระทรวงและระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนดซึ่งการแบ่งส่วนราชการ เป็นกลุ่มย่อยหรือฝ่ายหรืองานตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการซึ่งจะต้อง ครอบคลุมขอบข่ายและภารกิจของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป สำหรับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมีดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงานและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาด้านต่าง ๆ ที่สถานศึกษานำมาปฏิบัติเป็นหลักใน การดำเนินงานจัดการที่สำคัญ รวม 5 ด้าน ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
3. การนิเทศการศึกษา
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การวัดผลและประเมินผล

การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 12 และมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีมติเห็นชอบให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกชั้นเรียน

ขวัญนภา เจริญวัย (2550, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การจัดการหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้เป็นไปตามหลักการ เป้าหมาย และจุดประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ โดยมีการเตรียมตัวหลักสูตรและบุคลากร เพื่อให้ดำเนินการจัดการหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายและประสิทธิภาพประกอบด้วย การศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวางแผนและการใช้หลักสูตร การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดทำแผนการเรียนรู้ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้เกี่ยวข้อง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550, หน้า 33) ได้วิเคราะห์กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน โดยยึดคำถามหลักที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร 4 ข้อ

1. มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนจะต้องให้ผู้เรียนได้รับ
2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. ประสบการณ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ จะจัดให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร
4. ทราบได้อย่างไรว่า ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้แล้ว

ชุมพล ผุงใหญ่ (2552, หน้า 20) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการนำเอาหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารและครูจะต้องทำความเข้าใจ มีการวางแผนการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน นิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมสนับสนุน การใช้หลักสูตรตลอดจนการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้มีการใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 53) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูอาจารย์ได้ร่วมมือกัน เปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ทั้งปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องได้เกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น

สมชาย ชูเลิศ (2553, หน้า 21) ได้กล่าวว่า งานการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้เป็นการบริหารงานวิชาการที่เป็นกระบวนการในการใช้หลักสูตรทั้งหมด เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการใช้หลักสูตรเป็นอย่างดีจึงจะสามารถบริหารหลักสูตรได้มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาข้างต้น สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง การดำเนินการสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยผ่านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การดำเนินการให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ทดลองใช้หลักสูตร การดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ สิ่งที่ต้องส่งเสริมพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างรอบด้าน จนเต็มศักยภาพและเป็นการเรียนรู้ที่มีความยั่งยืน ซึ่งจะต้องมีความหลากหลาย เน้นสื่อที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาขึ้นมาเองหรืออาจจะนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวและในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้โดยใช้

พิจารณาเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อ เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

ความสำคัญของสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นสิ่งที่กำลังเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นกระบวนการ
3. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. สร้างสภาพแวดล้อมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่แปลกใหม่ น่าสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็น

5. ส่งเสริมการมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน
6. เกื้อหนุนผู้เรียนที่มีความสนใจและความสามารถในการเรียนรู้ที่ต่างกันให้มีโอกาสการเรียนรู้ที่เท่าเทียมกัน

7. ช่วยให้ผู้เรียนบูรณาการสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เชื่อมโยง
8. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
9. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ในหลายมิติจากสื่อที่หลากหลาย

10. เชื่อมโยงโลกที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน ให้เข้ามาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน
กระบวนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนา
2. ศึกษาและกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียน
3. มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างไร
4. กำหนดและวิเคราะห์เนื้อหาสาระ
5. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
6. กำหนดรูปแบบและวิธีการประเมิน
7. กำหนดวิธีการและแนวทางการพัฒนา
8. กำหนดแหล่งข้อมูลที่สนับสนุนการพัฒนา
9. ยกร่างและพัฒนาตามรูปแบบและวิธีการที่กำหนดไว้ในแผน
10. ทดสอบคุณภาพของสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่พัฒนาต้นแบบ
11. ปรับปรุงแก้ไขสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่พัฒนาต้นแบบ
12. นำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่พัฒนาที่สมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

กิดานันท์ มลิทอง (2540, หน้า 79) ได้กล่าวถึง สื่อการเรียนรู้ว่า สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิทยู โทไรทัศน์ วีดิทัศน์ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน สิ่งเหล่านี้เป็นอุปกรณ์ทางกายภาพที่นำมาใช้ในเทคโนโลยีการศึกษา เป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึงการจัดหาจัดทำ ปรับปรุงที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย มีวัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอ และมีวิธีการ เทคนิคที่เป็นไปได้อย่างชัดเจน

การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นศาสตร์ทางการบริหารที่มีความสำคัญในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ และมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งมีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

ชอรัตรดา เกสทอง (2551, หน้า 4) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความร่วมมือกันในการทำงานระหว่างผู้นิเทศกับผู้บริหารนิเทศเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นจนส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียน

อุณากรรณ สอนมะม่วง (2553, หน้า 8) กล่าวว่านิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการร่วมมือของผู้นิเทศกับครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาที่กระตุ้นและส่งเสริมให้มีการปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพทันสมัยอยู่เสมออันจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบรรลุสูงสุด

พัชรินทร์ ช่วยศิริ (2554, หน้า 22) สรุปว่า หลักการนิเทศภายในโรงเรียน คือผู้นิเทศต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการนิเทศอย่างถูกต้อง ตรงประเด็น มีระบบและขั้นตอนที่ชัดเจนในกระบวนการนิเทศ และกระบวนการนิเทศที่เกิดขึ้นต้องเกิดจากความร่วมมือของคณะครูทุกคน ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนและการนิเทศต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครู

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 232-234) กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการนิเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาไว้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศซึ่งเป็นขั้นตอนที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดก่อนที่ผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศ ผู้นิเทศจะต้องทราบสภาพปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ

2. การวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผน ตามลักษณะงานนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง วิธีการที่อาศัยหลักการและเหตุผลและข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาความต้องการของสถานศึกษาที่มีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้างแล้วนำมาจัดทำแผนและโครงการต่อไป

3. การดำเนินงาน การดำเนินงานนิเทศเป็นการนำแผนงานหรือนำโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้ได้มีความต้องการที่วางไว้ซึ่งจะมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอน

4. การประเมินผลการนิเทศ การประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายในการที่ดำเนินการโดยอาศัยข้อมูลที่เชื่อถือได้ การประเมินสามารถทำได้ 2 ระยะ คือการประเมินผลระหว่างโครงการ

เพื่อพิจารณาถึงวิธีการดำเนินการ เพื่อปรับปรุงโครงการ และการประเมินผลสรุป ซึ่งเป็น การประเมินผลเพื่อการตัดสินใจถึงผลที่ได้รับจากการนิเทศ

วัชรมา เล่าเรียนดี (2555, หน้า 6) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศคือ การปรับ กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครู ที่ส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยการนิเทศช่วยเหลือ แนะนำ ให้ความรู้ การฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ การใช้และการสร้างสื่อ นวัตกรรมด้านการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนา การจัดการเรียนการสอน หรือในวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ และเกิด ประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าหมาย

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง บุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครู เพราะ การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ให้ความช่วยเหลือครูในด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่ทันสมัยและได้ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ ซึ่งมีหลักการที่ เป็นกระบวนการเพื่อนำไปปฏิบัติขณะทำการนิเทศมีการบริหารอย่างเป็นระบบ มีความเป็น วิทยาศาสตร์ มีความเป็นประชาธิปไตย มีหลักการมีส่วนร่วม และมีคุณภาพ

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเป็นกระบวนการในการแสวงหาความจริงของเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็น ระบบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นฐานข้อมูลในการคิดพิจารณา และประกอบการตัดสินใจ ดังที่ นักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึง งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 31) สรุปเรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ศึกษาและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์วิจัยและการนำผลวิจัยมา ใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
2. ศึกษาวิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้
3. ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียน
4. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพนักเรียนในความรับผิดชอบ

5. สร้างเครือข่ายในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน เขตพื้นที่ และส่วนกลาง

6. วิจัยประเมินผลเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, หน้า 117) ได้กล่าวถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ไว้ดังนี้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ ด้วยการใช้การวิจัยในกระบวนการเรียนรู้ และการวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีแนวคิดแต่ละประเด็นดังนี้

การใช้การวิจัยในกระบวนการเรียนรู้ มีวิธีการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องทราบความต้องการการเรียนรู้ของตนเอง มีลำดับความสำคัญก่อนหรือหลังตามความจำเป็นและความสำคัญให้ได้เป็นลำดับแรก และกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ได้

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องรู้จักการวางแผนการเรียนรู้ของตนเองว่ามีเป้าหมายเรื่องใด มีเวลามากน้อยเพียงใด มีแหล่งเรียนรู้ที่ไหนบ้าง มีวิธีเรียนใดบ้าง ต้องใช้สื่อใดบ้าง และเมื่อมีปัญหาจะปรึกษาใคร เมื่อได้รับความรู้จะใช้ความรู้นั้นได้อย่างไร ตลอดจนวางแผนไปถึงการนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างไร

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ เป็นการปฏิบัติในการแสวงหาความรู้ตามที่ได้วางแผนไว้ ซึ่งอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ในการเรียนรู้ จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เมื่อได้รับความรู้แล้วควรมีการตรวจสอบความรู้ได้ เพื่อยืนยันความถูกต้อง และตัดสินใจเลือกความรู้ไปใช้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 การสรุปความรู้ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนสรุปความรู้และนำเสนอความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมและอาจใช้เครื่องมือช่วยในการนำเสนอ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล เพื่อปรับปรุงและนำไปใช้ในการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนประเมินกระบวนการเรียนรู้ของตนเองในระหว่างการเรียนรู้ทุกขั้นตอน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง รวมถึงการนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนางานต่อไป

ดังนั้นการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานด้านการวิจัยอย่างเป็นระบบเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การดำเนินการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนา นักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ

การวัดผลและประเมินผล

สมบุรณ์ ต้นยะ (2545, หน้า 18) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการประเมินทางการศึกษาไว้ดังนี้

1. การประเมินเพื่อวินิจฉัย เป็นการประเมินเพื่อค้นหาส่วนที่บกพร่องหรือเป็นปัญหา เป็นการตรวจสอบความพร้อม ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ซึ่งอาจมาจาก สภาพแวดล้อม ตัวบุคคล ทรัพยากร งบประมาณ เป็นต้น

2. การประเมินเพื่อปรับปรุง เป็นการประเมินระหว่างการทำงานโดยพิจารณาว่า จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ตรงกับความต้องการ ประโยชน์และเป็นที่ยอมรับหรือไม่

3. การประเมินเพื่อตัดสินใจเพื่อลงสรุป เป็นการประเมินผลเพื่อพิจารณาว่าการดำเนินงานนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ การประเมินเพื่อจุดมุ่งหมายนี้ ตามปกติจะดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานแล้ว

ทิวตัน มณีโชติ (2549, หน้า 7-9) กล่าวว่า หลักการการประเมินการศึกษาโดยทั่วไป มีดังนี้

1. ขอบเขตการประเมินต้องตรงตามหลักสูตร
2. ใช้ข้อมูลจากการวัดผลที่ครอบคลุมจากการวัดหลายแหล่ง หลายวิธี
3. เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินผลการประเมินมีความชัดเจนเป็นไปได้ มีความยุติธรรมตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

สมนึก ภัททิยธนี (2551, หน้า 8-9) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการวัดผลการศึกษา ดังนี้

1. วัดผลเพื่อค้นหาและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน หมายถึง การวัดผลเพื่อดูว่า นักเรียนบกพร่องหรือไม่เข้าใจเรื่องใด อย่างไร แล้วครูพยายามอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้และมีความเจริญงอกงามตามศักยภาพของนักเรียน

2. วัดผลเพื่อวินิจฉัย หมายถึง การวัดผลเพื่อค้นหาจุดบกพร่องของนักเรียนที่มีปัญหาว่าไม่เกิดการเรียนรู้ตรงจุดใด เพื่อหาทางช่วยเหลือได้ถูกต้อง

3. วัดผลเพื่อจัดลำดับหรือจัดตำแหน่ง หมายถึง การวัดผลเพื่อจัดอันดับความสามารถของนักเรียนในกลุ่มเดียวกันว่าใครเก่งกว่า ใครควรได้อันดับที่ 1, 2, 3 ใครควรได้เกรด A, B, C ใครสอบได้-สอบตก หรือ สอบผ่าน-ไม่ผ่าน เป็นต้น

4. วัดเพื่อเปรียบเทียบ หรือทราบการพัฒนาของนักเรียน หมายถึง การวัดผลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนเองว่า เจริญงอกงามขึ้นจากเดิมมากน้อยเพียงใด

5. วัดผลเพื่อพยากรณ์ หมายถึง การวัดเพื่อนำไปคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ในอนาคต เช่น เรื่องของการแนะแนว ว่าควรเรียนสาขาใด อาชีพใด จึงจะเรียนได้สำเร็จ หรือนำผลจากการวัดมาพิจารณาว่า นักเรียนคนใดควรจะได้รับ การคัดเลือกเข้าเรียนต่อ เป็นต้น

6. วัดเพื่อประเมิน หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้มาตัดสิน หรือสรุปคุณภาพของการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพว่าสูงหรือต่ำ หลักสูตรเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร รวมทั้งนำไปวิเคราะห์ผลบางอย่าง เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลเหมาะสมหรือไม่ เป็นต้น

คุณากรธณ สอนมะม่วง (2553, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้ และพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนและนำผลการเรียนในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัยที่ผู้เรียนสะสมไว้จากสถานศึกษาเดียวกัน หรือต่าง ๆ สถานศึกษาในประเทศ เป็นผลการเรียนหนึ่งของหลักสูตรในระดับใดระดับหนึ่งที่ผู้เรียนจะเข้าศึกษาต่อ

ภูริศา รัตนวิจิตร (2554, หน้า 10) ได้กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลการศึกษา หมายถึง การประเมินเนื้อหาสาระความรู้และทักษะในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรรวมทั้ง การประเมินพัฒนาการประเมินด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้วยวิธีการและเกณฑ์เพื่อการวัดและประเมินผล

สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการกำหนดระเบียบวัดและประเมินผลของสถานศึกษา การดำเนินการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยการวัดผล และการประเมินผลนั้นเป็นกระบวนการต่อเนื่องกัน ซึ่งการวัดผลและประเมินผล มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนของครู และตัดสินคุณภาพของผู้เรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สอางค์ จงสวัสดิ์พัฒนา (2546) ได้ศึกษาการใช้ข้อมูลการใช้สารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมรายด้านและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการงานจัดการเรียนการสอน และงานการให้ความร่วมมือต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการประยุกต์ใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ จะเป็นเครื่องมือช่วยให้การตรวจสอบ การติดตาม การประเมินผล และการวิเคราะห์ปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทันเหตุการณ์

เพลินพิศ หยาตผกา (2548) ได้ทำการวิจัยจากการศึกษาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา พบว่า ระบบสารสนเทศในสถานศึกษาทุกขนาดมีความจำเป็นต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างยิ่ง และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศ และการบริหารงานวิชาการต่อไปได้ ระบบสารสนเทศที่เข้ามาสนับสนุนการจัดการศึกษาในการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเพื่อการวางแผนดำเนินการ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ระบบสารสนเทศมีความสำคัญในเรื่องนี้ และเมื่อมีการจัดระบบสารสนเทศที่ถูกต้องนับจากการวางแผน การตัดสินใจ การจัดองค์กร การควบคุม มีการวางแผนและดำเนินงานตามแผน มีการรวบรวมและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ง่ายต่อการนำไปใช้ จะทำให้การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนการสอน ระบบสารสนเทศที่ดีของสถานศึกษา ยังเป็นเครื่องมือชี้แนะทิศทางการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามนโยบายการจัดการศึกษา

สมพร พรหมชินวงศ์ (2550) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมทั้ง 12 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน

พลพญู ปิยวรรณ (2552) ที่กล่าวว่า การดำเนินการขององค์กรต้องมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารในการแก้ปัญหา และแสวงโอกาสที่ดีให้กับองค์กรและนำไปใช้เป็นกลยุทธ์เพื่อนำพาให้องค์กรมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

สังคม สมฤทธิ์ (2552) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาโดยภาพรวม พบว่า สภาพการปัจจุบันการบริหารวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านสื่อ นวัตกรรม การเรียน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวิจัยชั้นเรียน ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันอื่น และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร

วรรณเพ็ญ พิสุทธิพงษ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเขาค้อจังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเขาค้อจังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ ข้าราชการครูผู้สอนในอำเภอเขาค้อจังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเขาค้อจังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำดังนี้ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาการเรียนรู้อ ด้านการวัดผล และประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

วิราวรรณ ประกาศสุขการ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทยญี่ปุ่น พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทยญี่ปุ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผล การเรียน ด้านการนิเทศการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการบริหารหลักสูตร ตามลำดับ โดยมีการปฏิบัติด้านการจัดการเรียนการสอนสูงสุด และมีการปฏิบัติด้านการบริหารหลักสูตรต่ำสุด ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

สมาคมไทยญี่ปุ่นโดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับดังนี้ ด้านการบริหาร หลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผล การเรียน และด้านการนิเทศการสอน ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทยญี่ปุ่น พบว่า ครูที่สอนช่วงชั้นต่างกันมีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ส่วนครูที่ประสบการณ์การทำงานต่างกันมีสภาพการบริหารงานวิชาการมีความแตกต่างกัน แต่ปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

อรดี ตีระตระกูลเสรี (2553) สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดปทุมธานี การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรัตนนคร พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการแนะแนว การศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย ยกเว้น การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน สำหรับผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มนตรี สังข์โต (2554) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือ ครูโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือ ด้านงบประมาณ ส่วนด้านที่อยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านการบริหารทั่วไป รองลงมาคือ ด้านการบริหารบุคคล สำหรับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบปัญหา

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สายฝน เป้าพะเนา (2554) ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่องการศึกษาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล โดยผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าความรู้ ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมประยุกต์ด้านต่าง ๆ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต การใช้โปรแกรมค้นดูเว็บ โปรแกรมสนทนา การใช้เครื่องมือค้นหาข้อมูล การมีเจตคติแง่บวก การมีวินัยเคารพกฎ ความรับผิดชอบ การตระหนักเห็นคุณค่าและประโยชน์ รวมถึงการใช้เพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ เป็นสมรรถนะที่จำเป็นมากที่สุด 2) นักศึกษาเห็นว่าสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะและเจตคติ เป็นสมรรถนะที่มีความจำเป็นมากที่สุด 3) นักศึกษามีความเห็นว่าสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะและเจตคติ เป็นสมรรถนะที่จำเป็นในระดับมากทุกด้าน

สุพรรณิกา สีสะอาด (2556) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับอนุบาลศึกษาในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

Shazia (Shazia, M., 2000) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครูในการใช้ ICT ในห้องเรียน คือ การเข้าถึงทรัพยากรที่มีคุณภาพของซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ ความสะดวกในการใช้งานเป็นสิ่งจูงใจในการเปลี่ยนแปลงและความร่วมมือภายในโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดพันธกิจร่วมกัน มีความมุ่งมั่นต่อการเรียนรู้อย่างมืออาชีพและมีการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์อย่าง เป็นทางการและต้องชี้ให้ครูเห็นว่า การเรียนการสอนกับการเรียนรู้ ICT เป็นศูนย์กลางในการบูรณาการ ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จด้าน ICT และจำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงของครู โรงเรียนและผู้กำหนดนโยบายหรือฝ่ายบริหาร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน โดยมีครูทั้งสิ้น 857 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 266 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ R.V.Krejcie and D.W.Morgan (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551, หน้า 49) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
		ครูผู้สอน	ครูผู้สอน
ขนาดใหญ่พิเศษ	3	484	150
ขนาดใหญ่	2	169	53
ขนาดกลาง	2	130	40
ขนาดเล็ก	3	74	23
รวม	10	857	266

ที่มา: กลุ่มสารสนเทศ สนพ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 1 ชุด มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบคำถาม เรื่อง เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของสถานศึกษา โดยแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ใน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร จำนวน 8 ข้อ
2. ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ จำนวน 8 ข้อ
3. ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 5 ด้าน ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ
2. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำนวน 8 ข้อ
3. การนิเทศการศึกษา จำนวน 8 ข้อ
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 8 ข้อ
5. การวัดผลและประเมินผล จำนวน 8 ข้อ

ในตอนที่ 2 และ 3 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) ให้คะแนนเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

5 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามโดยมีขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อสร้างข้อคำถาม และสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยพิจารณาถึงแนวคิดให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาปรับแก้ไขตามรายละเอียดของตัวแปร โดยใช้เทคนิค IOC (Index Item Objective Congruence) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่า ข้อคำถามทั้งหมดมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ขั้นตอนที่ 3 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้นำไปทดลองใช้ มาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Co-Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ

0.89 การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 รวมค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่า เท่ากับ 0.89

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครึ่งหนึ่ง
ขั้นตอนที่ 7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เมื่อได้หนังสือจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา จึงนำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการโรงเรียนและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1 กรุงเทพมหานคร

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถาม เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ในช่วงเวลาตั้งแต่ 15-30 มิถุนายน พ.ศ. 2562

4. ผู้วิจัยรวบรวมเครื่องมือ สำนักรวบรวมความเรียบร้อยครบถ้วนในการตอบ และจำนวนเครื่องมือที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป จากการรวบรวม และตรวจสอบความสมบูรณ์ได้เครื่องมือที่สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 266 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถาม

ในตอนนที่ 2 และตอนนที่ 3 เพื่อใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์การประมาณค่าของ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535, หน้า 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51– 5.00 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51– 4.50 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51– 3.50 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51– 2.50 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.51 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แบบสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ใช้การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แบบสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการสอน ขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ได้ผลการวิเคราะห์ดังรายละเอียดในตาราง 2-5

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	105	39.5
2. หญิง	161	60.5
รวม	266	100

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 266 คน เป็นเพศชายจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 และเป็นเพศหญิงจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สูงสุด		
ระดับการศึกษาสูงสุด		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	1.1
2. ปริญญาตรี	180	67.7
3. ปริญญาโท	76	28.6
4. สูงกว่าปริญญาโท	7	2.6
รวม	266	100.0

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 67.7 มีระดับการศึกษาปริญญาโทจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโทจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1. ต่ำกว่า 5 ปี	97	36.5
2. 5-15 ปี	96	36.1
3. 16-25 ปี	28	10.5
4. มากกว่า 25 ปี	45	16.9
รวม	266	100.0

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 คน มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-15 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 มีประสบการณ์ในการทำงาน 16-25 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 25 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดของโรงเรียน		
1. ขนาดเล็ก	23	8.6
2. ขนาดกลาง	40	15.1
3. ขนาดใหญ่	53	19.9
4. ขนาดใหญ่พิเศษ	150	56.4
รวม	266	100.0

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9 และอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 56.4

ตอนที่ 2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วย ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และด้านการบริหารจัดการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตาราง 6-9

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิด (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.51 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ข้อที่	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	n = 266		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร	3.89	.86	มาก
2.	ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	3.77	.91	มาก
3.	ด้านการบริหารจัดการ	3.98	.91	มาก
รวมเฉลี่ย		3.88	.68	มาก

จากตาราง 6 สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.77-3.98 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x}=3.98$) รองลงมาคือ ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร ($\bar{x}=3.89$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ($\bar{x}=3.77$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของด้านความรู้และทักษะของบุคลากร

ข้อที่	ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร	n = 266		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ เช่น จอภาพ แป้นพิมพ์ ฮาร์ดดิสก์ ซีพียู เม้าส์ ซีดี ฯลฯ	3.98	.87	มาก
2.	มีความรู้เกี่ยวกับฟังก์ชันการทำงานหลักของคอมพิวเตอร์	3.87	.84	มาก
3.	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานแต่ละประเภทของคอมพิวเตอร์ เช่น โน้ตบุ๊ก พีซี แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ ฯลฯ	4.01	.80	มาก
4.	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน เช่น Microsoft Office (Word, Excel, Power Point)	3.98	.84	มาก
5.	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต	3.88	.86	มาก
6.	มีความรู้เกี่ยวกับการทำงานของหน่วยป้อนข้อมูลของคอมพิวเตอร์	3.66	.94	มาก
7.	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานใช้คำสั่งต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ เช่น การจัดเก็บไฟล์เอกสาร	3.88	.84	มาก
8.	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในงานวิชาการและงานทางด้านการศึกษา	3.86	.85	มาก
รวมเฉลี่ย		3.89	.74	มาก

จากตาราง 7 สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษาด้านความรู้และทักษะของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.66–4.01 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานแต่ละประเภทของคอมพิวเตอร์ เช่น โน้ตบุ๊ก พีซี แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ($\bar{x}=4.01$) รองลงมาคือ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ เช่น จอภาพ แป้นพิมพ์ ฮาร์ดดิสก์ ซีพียู เม้าส์ ซีดี ฯลฯ และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรม

คอมพิวเตอร์พื้นฐาน เช่น Microsoft Office (Word, Excel, Power Point) ($\bar{x}=3.98$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความรู้เกี่ยวกับการทำงานของหน่วยป้อนข้อมูลของคอมพิวเตอร์ ($\bar{x}=3.66$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

ข้อที่	ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	n = 266		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	การมีคู่มือการใช้งานระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	3.57	.93	มาก
2.	การมีระบบ Wi-Fi ที่สามารถใช้ได้กับมาตรฐานเครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบไร้สาย	3.86	.87	มาก
3.	การมีระบบ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีความพร้อมในการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ	3.89	.86	มาก
4.	การมีโปรแกรมที่ทันสมัยและเหมาะสมกับการใช้งานคอมพิวเตอร์	3.80	.85	มาก
5.	การจัดหาระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อการใช้งานในโรงเรียน	3.79	.94	มาก
6.	การมีเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลที่มีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนในการให้คำแนะนำการใช้งานระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	3.80	.88	มาก
7.	การซ่อมแซมระบบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	3.70	.99	มาก
8.	การดูแล บำรุงรักษาระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อย่างสม่ำเสมอ	3.73	.96	มาก
รวมเฉลี่ย		3.77	.78	มาก

จากตาราง 8 สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษาด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.57–3.89 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีระบบ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มี

ความพร้อมในการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}=3.89$) รองลงมาคือ การมีระบบ Wi-Fi ที่สามารถ
ใช้ได้กับมาตรฐานเครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบไร้สาย ($\bar{x}=3.86$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ
การมีคู่มือการใช้งานระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ($\bar{x}=3.57$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของด้านการบริหารจัดการ

ข้อที่	ด้านการบริหารจัดการ	n = 266		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำเอกสารงานโรงเรียน เช่น หนังสือเชิญประชุม บันทึกข้อความต่าง ๆ	4.09	.82	มาก
2.	การจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.77	1.05	มาก
3.	การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดทำตารางสอน ตารางเรียนหรือตารางสอบ	3.93	.98	มาก
4.	การนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน	3.89	.94	มาก
5.	การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการทำโครงการต่าง ๆ หรือโครงการงาน	3.94	.94	มาก
6.	การใช้คอมพิวเตอร์ในการเพิ่มสื่อที่ใช้ในงานวิชาการ	4.05	.86	มาก
7.	การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการนำเสนองานต่าง เช่น โปรแกรม Power point สร้างภาพประกอบในการขยาย บทเรียน	4.13	.87	มาก
8.	การนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพัฒนาสื่อใน การจัดการเรียนรู้	4.07	.84	มาก
รวมเฉลี่ย		3.98	.75	มาก

จากตาราง 9 สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.77-4.13 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการนำเสนองานต่าง เช่น โปรแกรม Power point สร้างภาพประกอบในการขยายบทเรียน ($\bar{x}=4.13$) รองลงมาคือ การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำเอกสารงานโรงเรียน เช่น หนังสือเชิญประชุม บันทึกข้อความต่าง ๆ ($\bar{x}=4.09$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ($\bar{x}=3.77$)

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการวัดผลและประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตาราง 10-15

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิด (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.51 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการปฏิบัติงาน
วิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 1

ข้อที่	การปฏิบัติงานวิชาการของครู	n = 266		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.85	.81	มาก
2.	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.76	.86	มาก
3.	การนิเทศการศึกษา	3.70	.85	มาก
4.	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.70	.87	มาก
5.	การวัดและประเมินผล	3.85	.81	มาก
รวมเฉลี่ย		3.77	.69	มาก

จากตาราง 10 การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.77$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.70-3.85 เรียงลำดับดังนี้
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการวัดและประเมินผล ($\bar{x}=3.85$) การพัฒนาสื่อ
นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x}=3.76$) และลำดับสุดท้ายคือ การนิเทศการศึกษา
และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x}=3.70$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา

ข้อที่	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	n = 266		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสภาพ สถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์	3.83	.78	มาก
2.	การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนและ ท้องถิ่น	3.78	.79	มาก
3.	การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	3.89	.79	มาก
4.	กำหนดสาระการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้	4.06	.80	มาก
5.	การนำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ และมีบันทึกผลการใช้และรายงานการใช้รายภาค/รายปี	3.85	.82	มาก
6.	การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ของสถานศึกษา	3.76	.81	มาก
7.	นำผลการประเมินหลักสูตรและการใช้หลักสูตรนำไป วางแผนปรับปรุงในปีการศึกษาใหม่	3.78	.85	มาก
8.	ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการจัด การเรียนการสอน	3.82	.80	มาก
รวมเฉลี่ย		3.85	.71	มาก

จากตาราง 11 ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาด้านการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวม
ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ
มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.76-4.06 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กำหนดสาระการเรียนรู้ แผน
การเรียนรู้ ($\bar{x}=4.06$) รองลงมาคือ การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้
สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{x}=3.89$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุดคือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{x}=3.76$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ข้อที่	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	n = 266		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	การอบรมและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการผลิตการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.85	.88	มาก
2.	การสำรวจและวิเคราะห์สื่อแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	3.69	.84	มาก
3.	การผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในสาระการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ อย่างเพียงพอ	3.83	.82	มาก
4.	การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	3.89	.82	มาก
5.	การจัดเก็บรักษาและซ่อมบำรุงสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.74	.83	มาก
6.	การดำเนินการติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน	3.72	.84	มาก
7.	การนำผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ปรับปรุงและพัฒนางาน	3.77	.83	มาก
8.	การจัดประกวดสื่อให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้จากสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.56	.95	มาก
รวมเฉลี่ย		3.76	.75	มาก

จากตาราง 12 ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.56-3.89 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การใช้สื่อ นวัตกรรมและ

เทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=3.89$) รองลงมาคือ การอบรมและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการผลิต การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{x}=3.85$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดประกวดสื่อให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้จากสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ($\bar{x}=3.56$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของด้านการนิเทศการศึกษา

ข้อที่	การนิเทศการศึกษา	n = 266		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	การวางแผนโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	3.65	.84	มาก
2.	การจัดเตรียมกิจกรรมการนิเทศ เช่น การสาธิต การสนทนาทางวิชาการ การสังเกตการณ์สอน ฯลฯ	3.70	.83	มาก
3.	ครูมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้การนิเทศ โครงการและกิจกรรม	3.84	.80	มาก
4.	ใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เหมาะสมกับหลักสูตร และแผนการสอน	3.74	.87	มาก
5.	ใช้รูปแบบการนิเทศใหม่ ๆ เช่น การนิเทศแบบโค้ช การนิเทศแบบร่วมพัฒนา เป็นต้น	3.63	.87	มาก
6.	การบันทึกผลการนิเทศไว้เป็นหลักฐาน และแจ้งให้ครูผู้รับการนิเทศทราบเป็นรายบุคคล	3.71	.87	มาก
7.	การนำผลการนิเทศมาพัฒนาการปฏิบัติงานของครูให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ	3.70	.84	มาก
8.	การประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการ	3.66	.90	มาก
รวมเฉลี่ย		3.70	.75	มาก

จากตาราง 13 ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาด้านการนิเทศ การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x}=3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ ระหว่าง 3.63–3.84 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ การนิเทศโครงการและกิจกรรม ($\bar{x}=3.84$) รองลงมาคือ ใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เหมาะสมกับหลักสูตรและแผนการสอน ($\bar{x}=3.74$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ใช้รูปแบบ การนิเทศใหม่ ๆ เช่น การนิเทศแบบโค้ช การนิเทศแบบร่วมพัฒนา เป็นต้น ($\bar{x}=3.63$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อที่	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	n = 266		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	มีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียน	3.71	.91	มาก
2.	วิเคราะห์การเรียนรู้เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน	3.74	.80	มาก
3.	ศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.74	.79	มาก
4.	ศึกษา วิเคราะห์ ในการทำวิจัยในการพัฒนาสื่อและอุปกรณ์ทางการเรียนการสอน	3.73	.79	มาก
5.	ดำเนินการทำวิจัยตามสภาพความเป็นจริงและเป็นปัญหาที่เป็นจริงในชั้นเรียน	3.72	.83	มาก
6.	นำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน	3.73	.87	มาก
7.	เผยแพร่งานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น	3.65	.96	มาก
8.	แลกเปลี่ยนผลงานวิจัยของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น	3.54	.98	มาก
รวมเฉลี่ย		3.70	.75	มาก

จากตาราง 14 ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.54–3.74 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ วิเคราะห์การเรียนรู้เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x}=3.74$) รองลงมาคือ ศึกษา วิเคราะห์ ในการทำวิจัยในการพัฒนาสื่อและอุปกรณ์ทางการเรียนการสอน และนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{x}=3.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ แลกเปลี่ยนผลงานวิจัยของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น ($\bar{x}=3.54$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของด้านการวัดผล และประเมินผล

ข้อที่	การวัดผลและประเมินผล	n = 266		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	การอบรมเพื่อมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลอย่างถูกต้อง	3.77	.85	มาก
2.	จัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่ สอดคล้องกับจุดประสงค์ของแต่ละกลุ่มสาระฯ	3.83	.81	มาก
3.	การจัดทำแนวปฏิบัติและระเบียบการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	3.82	.80	มาก
4.	การดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียน การสอน ตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติงานและผลงาน	3.85	.78	มาก
5.	ประเมินผลการพัฒนาของนักเรียนสอดคล้องกับ มาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร	3.85	.77	มาก
6.	จัดทำข้อมูลสถิติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการวัดผล ประเมินผลแต่ละครั้ง และมีการสรุปจัดทำรายงานอย่าง เป็นระบบ	3.93	.84	มาก
7.	การนิเทศ ติดตาม เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และนำ ผลที่ได้ ๆ ไปปรับปรุง	3.88	.84	มาก
8.	นำผลการวัดประเมินผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและ ส่งเสริมการเรียนการสอน	3.89	.82	มาก
รวมเฉลี่ย		3.85	.72	มาก

จากตาราง 15 ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาด้านการวัดผลและ ประเมินผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x}=3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ ระหว่าง 3.77–3.93 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดทำข้อมูลสถิติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน การวัดผลประเมินผลแต่ละครั้ง และมีการสรุปจัดทำรายงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{x}=3.93$) รองลงมาคือ นำผลการวัดประเมินผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมการเรียนการสอน

($\bar{x} = 3.89$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การอบรมเพื่อมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลอย่างถูกต้อง ($\bar{x} = 3.77$)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แบบสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ตาราง 16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

การปฏิบัติงานวิชาการของครู n = 266				
	Y	X1	X2	X3
การปฏิบัติงานวิชาการของครู (Y)	1.000			
ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร (X1)	.666**	1.000		
ด้านระบบอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์ (X2)	.793**	.682**	1.000	
ด้านการบริหารจัดการ (X3)	.785**	.697**	.761**	1.000

หมายเหตุ: $p < .01$

จากตารางที่ 16 แสดงว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับกลางถึงสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r มีค่าระหว่าง .666–.793)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตาราง 17 แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยมีตัวแปรทำนาย 2 ตัว

ตัวแปรทำนาย	ค่าสถิติ		
	ค่าเบต้า (β)	ค่าที (t)	ค่าพี (p)
1. ด้านระบบอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์	.427	7.86**	.00
2. ด้านการบริหารจัดการ	.385	6.92**	.00
ค่า R = .840, ค่า R-Square = .706 , p < .01			
ตัวแปรถูกทำนาย: การปฏิบัติงานวิชาการของครู			

จากตาราง 17 พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถทำนายการปฏิบัติงานวิชาการของครูได้ร้อยละ 70.6 (ค่า R=.840, ค่า R-Square=.706) โดยด้านระบบอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์ และด้านการบริหารจัดการ สามารถทำนายการปฏิบัติงานวิชาการของครูได้ร้อยละ 70.6 น้ำหนักการทำนายเป็น .427 และ .385 ตามลำดับ ตัวแปรทำนายที่ดีคือ ด้านระบบอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์ ($\beta = .427$, $p = .00$) และด้านการบริหารจัดการ ($\beta = .385$, $p = .00$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในครั้งนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร และลำดับสุดท้ายคือ ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานแต่ละประเภทของคอมพิวเตอร์ เช่น โน้ตบุ๊ก พีซี แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ ฯลฯ รองลงมาคือ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ เช่น จอภาพ แป้นพิมพ์ ฮาร์ดดิสก์ ซีพียู เม้าส์ ซีดี ฯลฯ และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน เช่น Microsoft Office (Word, Excel, Power Point) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความรู้เกี่ยวกับการทำงานของหน่วยป้อนข้อมูลของคอมพิวเตอร์

1.2 ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีระบบ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีความพร้อมในการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาเรียงตามลำดับคือ การมีระบบ Wi-Fi ที่สามารถใช้ได้กับ

มาตรฐานเครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบไร้สาย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีคู่มือการใช้งานระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

1.3 ด้านการบริหารจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการนำเสนองานต่างเช่น โปรแกรม Power Point สร้างภาพประกอบในการขยายบทเรียน รองลงมาคือ การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำเอกสารงานโรงเรียน เช่น หนังสือเชิญประชุม บันทึกรายงานต่าง ๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

2. การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือกำหนดสาระการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ รองลงมาคือการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา

2.2 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ การอบรมและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการผลิต การใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดประกวดสื่อให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้จากสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี

2.3 ด้านการนิเทศการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้การนิเทศโครงการและ

กิจกรรม รองลงมาคือ ใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เหมาะสมกับหลักสูตรและแผนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ใช้รูปแบบการนิเทศใหม่ ๆ เช่น การนิเทศแบบโค้ช การนิเทศแบบร่วมพัฒนา เป็นต้น

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ วิเคราะห์การเรียนเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนและศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาคือ ศึกษา วิเคราะห์ในการทำวิจัยในการพัฒนาสื่อและอุปกรณ์ทางการเรียนการสอน และนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียน การสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ แลกเปลี่ยนผลงานวิจัยของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดทำข้อมูลสถิติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการวัดผลประเมินผลแต่ละครั้ง และมีการสรุปจัดทำรายงานอย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ นำผลการวัดประเมินผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การอบรมเพื่อมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลอย่างถูกต้อง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับกลางถึงสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r มีค่าระหว่าง .666–.793)

4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถทำนายการปฏิบัติงานวิชาการของครูได้ร้อยละ 70.6 (ค่า $R=.840$, ค่า $R\text{-Square}=.706$) โดยด้านระบบอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์ และด้านการบริหารจัดการ สามารถทำนายการปฏิบัติงานวิชาการของครู ได้ร้อยละ 70.6 น้ำหนักการทำนายเป็น .427 และ .385 ตามลำดับ ตัวแปรทำนายที่ดีคือ ด้านระบบอุปกรณ์ และคอมพิวเตอร์ ($\beta = .427$, $p=.00$) และด้านการบริหารจัดการ ($\beta = .385$, $p=.00$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 3 ด้าน โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร และด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อาจเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนสำคัญในการบริหารงาน หากสถานศึกษามีระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพ และมีความพร้อมในการใช้งานจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มมากขึ้นและเกิดประโยชน์กับผู้เรียน ดังที่ สุรพงษ์ วงษ์ทน (2552) ได้กล่าวถึงบทบาทและประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศกับการศึกษาว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทต่อการศึกษาในการเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สามารถใช้และนำเสนอข้อมูลให้กับผู้เรียน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวางค์ จงสวัสดิ์พัฒนา (2546) ได้ศึกษาการใช้ข้อมูลการใช้สารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าการใช้สารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานแต่ละประเภทของคอมพิวเตอร์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ พื้นฐาน และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต การใช้คำสั่งต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ ดังที่ วรณิ หวังกิตติพร (2550) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ว่า คนในสังคมทั่วไปมีความคาดหวังต่อครูและโรงเรียนว่า จะสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ดังนั้นการพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้นจึงเป็นสิ่งจำเป็น และต้องทำอย่างต่อเนื่อง การศึกษาความต้องการจะเป็นแนวทางเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางคอมพิวเตอร์แก่ผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ครูใช้คอมพิวเตอร์อย่างเหมาะสมกับโปรแกรมการเรียนการสอนที่รับผิดชอบ มีผู้กล่าวถึง การศึกษาคอมพิวเตอร์สำหรับครูในแนวทาง “ความสามารถพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์” โดยกำหนดแนวทางการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในโปรแกรมการเรียนการสอน 2 ทาง คือ 1) เป็นเครื่องมือสำหรับการสอนเนื้อหาสาระของวิชาการต่าง ๆ 2) เป็นเนื้อหาสาระทางวิชาการโดยตัวเอง ผลการวิจัยครั้งนี้

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฝน เป้าพะเนา (2554) ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่องการศึกษาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล โดยผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้ ด้านทักษะและเจตคติ เป็นสมรรถนะที่จำเป็นในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะทางโรงเรียนมีระบบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีความพร้อมในการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ มีระบบ Wi-Fi ที่สามารถใช้ได้กับมาตรฐานเครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบไร้สาย และมีเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลที่มีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนในการให้คำแนะนำการใช้งานระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542) การบริหารงานวัสดุอุปกรณ์ในทางการศึกษา หมายถึง การจัดซื้อการเรียนการสอนและนวัตกรรมที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการเรียนการสอน โดยมีระบบการจัดหาและบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการบริการและส่งเสริมการใช้อย่างทั่วถึงและเป็นระบบ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Shazai, M. (2000) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครูในการใช้ ICT ในห้องเรียนคือ การเข้าถึงทรัพยากรที่มีคุณภาพของซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ ความสะดวกในการใช้งานเป็นสิ่งจูงใจในการเปลี่ยนแปลงและความร่วมมือภายในโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดพันธกิจร่วมกัน มีความมุ่งมั่นต่อการเรียนรู้อย่างมืออาชีพและมีการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์อย่างเป็นทางการ

1.3 ด้านการบริหารจัดการ ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการนำเสนองานต่าง ๆ เช่น โปรแกรม Power point สร้างภาพประกอบในการขยายบทเรียน หรือมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำเอกสารของโรงเรียน และมีการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนรู้ ดังที่ กองบรรณาธิการ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. (2546) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีอยู่กับการทำงานในแทบทุกเรื่อง ดังนั้นเมื่อนำมาใช้ในการจัดการสถานศึกษาจึงสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการจัดการสถานศึกษาด้านการเรียนการสอน ด้านทะเบียนนักศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านบุคลากรหรือด้านอาคารสถานที่ เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ช่วยให้ผู้ปฏิบัติเห็นแนวทางการทำงานใหม่ ๆ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงกว่าเดิม ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี สังข์โต (2554) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อ

การบริหารงานโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือ ครูโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 5 ด้าน โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อาจเนื่องมาจากโรงเรียนเห็นว่าการวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน และให้ความสำคัญในด้านงานวิชาการ ดังที่ ไกรเลิศ โพธิ์นอก (2542) ที่ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน เป็นงานสำคัญยิ่ง งานวิชาการช่วยพัฒนาสติปัญญา ความนึกคิดของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีคุณค่าในสังคม การบริหารงานวิชาการจะดีมีคุณค่าหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครู เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู ให้คำแนะนำครู และประสานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร พรหมชินวงศ์ (2550) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลการศึกษายู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเห็นความสำคัญของการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ประเมินสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ และยังมีการกำหนดสาระการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ ดังที่ ชวัญญา เจริญวัย (2550) ได้กล่าวว่า การจัดการหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้เป็นไปตามหลักการ เป้าหมาย และจุดประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ โดยมีการเตรียมตัวหลักสูตรและบุคลากร เพื่อให้ดำเนินงานการจัดการหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายและประสิทธิภาพประกอบด้วย การศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวางแผนและการใช้หลักสูตร การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดทำแผนการเรียนรู้ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณเพ็ญ พิสุทธิพงษ์ (2553)

พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เห็นว่าสื่อการเรียนการสอนเป็นงานสำคัญ และควรจัดให้มีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของคุณ ส่งเสริมและสนับสนุนให้คุณผลิตสื่ออย่างคุ้มค่า เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายของการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการอบรมและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการผลิตสื่อ และการใช้สื่อในการศึกษา ดังที่ กิดานันท์ มลิทอง (2540) ได้กล่าวถึง สื่อการเรียนรู้อาจอธิบายได้ก็คือไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิทยุ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน สิ่งเหล่านี้เป็นอุปกรณ์ทางกายภาพที่นำมาใช้ในเทคโนโลยีการศึกษา เป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้เป็นอย่างดี ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิราวรรณ ประกาศุชการ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทยญี่ปุ่น พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนส่งเสริมให้คุณมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนรู้นิเทศโครงการและกิจกรรม มีการใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เหมาะสมกับหลักสูตรและแผนการสอน ให้มีความสำคัญกับการบันทึกผลการนิเทศไว้เป็นหลักฐาน และนำผลการนิเทศมาพัฒนาการปฏิบัติงานของคุณให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนยิ่งขึ้น ดังที่ อุณากรรณ สอนมะม่วง (2553) กล่าวว่านิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการร่วมมือของผู้นิเทศกับคุณผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาระดับต้นและส่งเสริมให้มีการปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพทันสมัยอยู่เสมอ อันจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบรรลุสูงสุด ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรดี ตีระตระกูลเสรี (2553) สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดปทุมธานี พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนเห็นความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา มีการวิเคราะห์การเรียนรู้เพื่อทำการวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน มีการศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งนำงานวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ดังที่ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553) ได้กล่าวถึง การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ไว้ดังนี้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ ด้วยการใช้การวิจัยใน กระบวนการเรียนรู้ และการวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณนิภา สีสะอาด (2556) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับอนุบาลศึกษาในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพทางการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็น เพราะโรงเรียนเห็นความสำคัญของการวัดผลและประเมินผล ครูมีการจัดทำข้อมูลสถิติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการวัดผลประเมินผลแต่ละครั้ง มีการสรุปจัดทำรายงานอย่างเป็น ระบบ มีการนิเทศ ติดตามเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งนำผลการวัดผลและ ประเมินผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมการเรียนการสอน ดังที่ ภูริศา รัตนวิจิตร (2554) ได้กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลการศึกษา หมายถึง การประเมินเนื้อหาสาระ ความรู้และทักษะในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรรวมทั้งการประเมินพัฒนาการการประเมิน ด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้วยวิธีการและเกณฑ์เพื่อการวัด และประเมินผล ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สังคม สมฤทธิ์ (2552) พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวม มีความสัมพันธ์ ทางบวกอยู่ในระดับกลางถึงสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา การที่ครูมีความรู้ ความเข้าใจ มีความพร้อมด้านระบบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และมีการบริหารจัดการที่ดี จะเป็น สิ่งสนับสนุนในการทำงานเพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ดังที่ ฉนวน อุทโท (2553) กล่าวว่า เทคโนโลยีได้ก่อประโยชน์ให้แก่ระบบการศึกษา มากขึ้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ ศึกษาได้พิสูจน์ให้เห็นอย่างชัดเจนแล้วว่าสามารถเร่งอัตราการเรียนรู้ให้เร็วขึ้น ลดภาระ

ทางด้านบริหารของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของเพลินพิศ หยาตผกา (2548) ได้ทำการวิจัยจากการศึกษาการจัด การระบบสารสนเทศของสถานศึกษา พบว่า ระบบสารสนเทศในสถานศึกษาทุกขนาดมีความจำเป็นต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างยิ่ง และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศและการบริหารงานวิชาการต่อไปได้

4. ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถทำนายการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อาจเป็นเพราะความพร้อมของระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์จะให้การปฏิบัติงานวิชาการเป็นไปได้อย่างสะดวกมีความรวดเร็วในการทำงานและสามารถลดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน และด้านการบริหารจัดการ อาจเป็นเพราะการนำใช้เทคโนโลยีมาบริหารจัดการจะส่งผลการให้ปฏิบัติงานของครูเป็นระบบ เกิดความคล่องตัวในการทำงาน และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพดังที่ กมลพันธ์ แก้วโชติ (2550) ได้รวบรวมและกล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศคือ เทคโนโลยีเพื่อใช้ในกระบวนการจัดหา จัดเก็บ สร้าง และเผยแพร่ สารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะในเรื่องความถูกต้อง ความแม่นยำ และความรวดเร็ว ให้ทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลพฐ ปิยวรรณ (2552) พบว่าการดำเนินการขององค์กรต้องมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน และสนับสนุน การตัดสินใจของผู้บริหารในการแก้ปัญหา และแสวงโอกาสที่ดีให้กับองค์กรและนำไปใช้เป็นกลยุทธ์เพื่อนำพาให้องค์กรมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น โรงเรียน ควรสนับสนุนให้มีระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อการใช้งานของบุคลากร เพื่อให้การปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารควรจัดหางบประมาณในด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ รวมทั้งงบประมาณในการดูแล ซ่อมแซม ระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เพื่อให้การใช้งานมีคุณภาพและรวดเร็วต่อการปฏิบัติงานของครู

2. การปฏิบัติงานวิชาการของครู ด้านการนิเทศการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ในด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนควรจัดให้มีการนิเทศศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการติดตามการนิเทศ รวมทั้งเลือกใช้รูปแบบที่หลากหลายในการนิเทศ ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้กับครูในด้านการทำวิจัย เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการวิจัย และสามารถนำความรู้ไปทำวิจัยได้อย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน

3. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา พบว่าในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ดังนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมให้บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานแต่ละประเภทของคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ จัดให้มีระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีความพร้อมในการใช้งาน มีระบบ Wi-Fi ที่สามารถใช้ได้กับมาตรฐานเครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบไร้สาย รวมทั้งสนับสนุนให้มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการนำเสนองานต่าง ๆ ของโรงเรียน

4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถทำนายนายการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา ได้แก่ ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนควรส่งเสริมด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้มีความพร้อมในการใช้งาน การปฏิบัติงานวิชาการก็จะเกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนควรนำใช้เทคโนโลยีมาบริหารจัดการในด้านงานวิชาการ จะส่งผลทำให้ปฏิบัติงานของครูเป็นระบบ เกิดความคล่องตัวในการทำงาน และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการในด้านอื่น ๆ เช่น การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารงานในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ก.พล.
- กมลพันธ์ แก้วโชติ. (2550). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียน
ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กองบรรณาธิการ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. (2546). การจัดการสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- กุลชญา เทียงตรง. (2550). การบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนเทศบาล
เขตการศึกษา 5. การบริหารการศึกษา กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี,
กาญจนบุรี.
- ไกรเลิศ โพธิ์นอก. (2542). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
นครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ขวัญนภา เจริญวัย. (2550). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม
นโยบายโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี.
วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2549). เทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: สารมวลชน.
- จรรุวรรณ นาดัน. (2552). นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ฉนวน อุทโท. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ
การบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3.
วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์, กาฬสินธุ์.

- ฉลอง บุญญานันท์. (2547). **ปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้เป็นฐาน**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ฉัตรรัตน์ เชาวลิต. (2547). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและผลิตตำรา มหาวิทยาลัยเกริก.
- ช่อรัตร์ดา เกสทอง. (2551). **การนำเสนอทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ชินกรณ์ แก้วรักษา. (2555). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์, กาฬสินธุ์.
- ชุมพล ผุ่งใหญ่. (2552). **การศึกษาการกิจงานบริหารวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ชุมศักดิ์ อินทรักษ์. (2547). **การบริหารวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. ปัตตานี: ฝ่ายสำนักงานเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ณัฐกร สงคราม. (ม.ป.ป.). **เทคโนโลยีสารสนเทศ**. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2561, จาก http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04093009_2204/isweb/Lesson%2022.html
- ตุลา มหาพสุชานนท์. (2548). **หลักการจัดการ-หลักการบริหาร**. กรุงเทพฯ: เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- ถนอมรัตน์ สิทธิเสณี. (2549). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน**. ภาคนิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, สมุทรปราการ.
- ทิวตัน มณีโชติ. (2549). **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. นนทบุรี: เกรทเอ็ดดูเคชั่น.
- ธานีินทร์ ศิลป์จารุ. (2548). **การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS**. กรุงเทพฯ: ปิสิกซ์เนสอาร์แอนด์ดี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปทีป เมธาคุณวุฒิ. (2544). **หลักสูตรอุดมศึกษาการประเมินและการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: นิชินแอตเวอ์ไทซิงกรุ๊ป.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พรชนก ต่ายห้วดง. (2550). **การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และเขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- พลพฐุ ปิยะวรรณ. (2552). **ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ**. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- พัชรินทร์ ช่วยศิริ. (2554). **การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พัทธ์ธีรา รัตนชัย. (2550). **การบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ช่วงชั้นที่ 3-4) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, เชียงราย.
- เพลินพิศ หยาดผกา. (2548). **การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ.
- ภิญญา เต่งภู. (2549). **การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้งานคอมพิวเตอร์ของครูอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1**. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- ภูริศา รัตนวิจิตร. (2554). **ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- มนตรี สังข์โต. (2554). **การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- มยุเรศ โคตรชมพู. (2550). **ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, สุพรรณบุรี.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). (2547). **ไอซีทีเพื่อการศึกษาไทย**. ในเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2550). **การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนหน่วยที่ 1-7**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดอรุณการพิมพ์.

- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: บริษัท นำศิลป์โฆษณา จำกัด.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- วรรณเพ็ญ พิสุทธิพงษ์. (2553). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี.
- วรรณ หวังกิตติพร. (2550). การศึกษาความต้องการความรู้พื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- วรรรัตน์ อภินันท์กุล. (2551). แนวทางการพัฒนา ดำเนินการยกย่องครูภูมิปัญญาไทย ในการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคมในท้องถิ่น อย่างครบวงจร. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- วัชรภา เล่าเรียนดี. (2555). ศาสตร์การนิเทศการสอนและการได้ช. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิราวรรณ ประกาศสุขการ. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสมาคมไทยญี่ปุ่น. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง. กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ศิริพร ทาทราย. (2552). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2547). เทคโนโลยีสารสนเทศตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สมชาย ชูเลิศ. (2553). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏ จันทระเกษม, กรุงเทพฯ.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). การวัดผลการศึกษา. กอฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมบุญธน์ ต้นยะ. (2545). การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- สมพร พรหมชินวงศ์. (2550). **การศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ชัยภูมิ.
- สหชาติ สรรพคุณ. (2550). **เครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สอangsค์ จงสวัสดิ์พัฒนา. (2546). **การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- สายฝน เป้าพะเนา. (2554). **การศึกษามรรคนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล**. การศึกษาอิสระ, มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2542). **คู่มือปฏิบัติงาน ตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนเอกชน**. กรุงเทพฯ: การศาสนา กรมการศาสนา.
- สุทธิวรรณ ตันติจรณาวงศ์ และคณะ. (2546). **ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา หน่วยที่ 8-11**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุพรรณิกา สีสะอาด. (2556). **การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลศึกษา ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพฯ.
- สุรพงษ์ วงษ์ทน. (2552). **สภาพปัญหาและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายไทย-เทศ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- อรดี ตีระตระกุลเสรี. (2553). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดปทุมธานี**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- อารีย์ เสนาบดีรักษ์. (2547). **ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนในโครงการโรงเรียนต้นแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- อุณากรรณ สอนมะม่วง. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ
เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, อยุธยา.
- Shazia, M. (2000). Factors Affecting Teachers' Use of Information and Communications
Technology. *Information Technology for Teacher Education*, 9(3), 319.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนางรงค์
อาจารย์ประจำวิทยาลัยการจัดการ
มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาภรณ์ ภู่วัฒนกุล
อาจารย์ประจำวิทยาลัยการจัดการ
มหาวิทยาลัยพะเยา
3. นายทศพล สังข์ทิตนุ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระเกษ

ภาคผนวก ข แบบสอบถาม

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของ
ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์
ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง
ส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ คำตอบ
ของท่านถือเป็นความลับไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการปฏิบัติงานแต่อย่างใด ขอความร่วมมือจาก
ท่านตอบให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดและกรุณาตอบทุกข้อ แบบสอบถามมี
ทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพส่วน
บุคคล

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

เมื่อท่านตอบแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ขอความกรุณาท่านนำส่งที่ฝ่าย
ธุรการของโรงเรียน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบ
แบบสอบถามชุดนี้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความ ที่ตรงกับความคิดเห็นในการประเมินท่านมากที่สุด โดยให้ค่าคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ เช่น จอภาพ แป้นพิมพ์ ฮาร์ดดิสก์ ซีพียู เม้าส์ ซีดี ฯลฯ					
2	มีความรู้เกี่ยวกับฟังก์ชันการทำงานหลักของคอมพิวเตอร์					
3	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งาน แต่ละประเภทของคอมพิวเตอร์ เช่น โน้ตบุ๊ก พีซี แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ ฯลฯ					
4	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน เช่น Microsoft Office (Word, Excel, Power Point)					
5	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6	มีความรู้เกี่ยวกับการทำงานของหน่วย ป้อนข้อมูลของคอมพิวเตอร์					
7	มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานใช้คำสั่ง ต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ เช่น การจัดเก็บ ไฟล์เอกสาร					
8	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวิชาการ และงานทางด้านการศึกษา					
1	ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การมีคู่มือการใช้งานระบบและอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์					
2	การมีระบบ Wi-Fi ที่สามารถใช้ได้กับ มาตรฐานเครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบ ไร้สาย					
3	การมีระบบ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มี ความพร้อมในการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ					
4	การมีโปรแกรมที่ทันสมัยและเหมาะสมกับ การใช้งานคอมพิวเตอร์					
5	การจัดการระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ให้เพียงพอต่อการใช้งานในโรงเรียน					
6	การมีเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลที่มีความรู้ ทางด้านคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนใน การให้คำแนะนำการใช้งานระบบและ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์					
7	การซ่อมแซมระบบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
8	การดูแล บำรุงรักษาระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อย่างสม่ำเสมอ					
1	ด้านการบริหารจัดการ การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำเอกสารงานโรงเรียน เช่น หนังสือเชิญประชุม บันทึกรายชื่อความต่าง ๆ					
2	การจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน					
3	การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดทำตารางสอน ตารางเรียนหรือตารางสอบ					
4	การนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
5	การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการทำโครงการต่าง ๆ หรือโครงการงาน					
6	การใช้คอมพิวเตอร์ในการเพิ่มสื่อที่ใช้ในงานวิชาการ					
7	การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการนำเสนองานต่าง เช่น โปรแกรม Power Point สร้างภาพประกอบในการขยายบทเรียน					
8	การนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนรู้					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความ ที่ตรงกับความคิดเห็นในการประเมินท่านมากที่สุด โดยให้ค่าคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์					
2	การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น					
3	การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์					
4	กำหนดสาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้					
5	การนำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้และมีบันทึกผลการใช้และรายงานการใช้รายภาค/รายปี					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6	การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การใช้หลักสูตรของสถานศึกษา					
7	นำผลการประเมินหลักสูตรและการใช้หลักสูตรนำไปวางแผนปรับปรุงในปีการศึกษาใหม่					
8	ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
1	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การอบรมและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการผลิต การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา					
2	การสำรวจและวิเคราะห์สื่อแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					
3	การผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในสาระการเรียนรู้ วิชาต่าง ๆ อย่างเพียงพอ					
4	การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ					
5	การจัดเก็บรักษาและซ่อมบำรุงสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา					
6	การดำเนินการติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
7	การนำผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ปรับปรุงและพัฒนางาน					
8	การจัดประกวดสื่อให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้จากสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี					
1	การนิเทศการศึกษา การวางแผนโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน					
2	การจัดเตรียมกิจกรรมการนิเทศ เช่น การสาธิต การสนทนาทางวิชาการ การสังเกตการสอน ฯลฯ					
3	ครูมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ การนิเทศโครงการและกิจกรรม					
4	ใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลายเหมาะสมกับหลักสูตรและแผนการสอน					
5	ใช้รูปแบบการนิเทศใหม่ ๆ เช่น การนิเทศแบบโค้ช การนิเทศแบบร่วมพัฒนา เป็นต้น					
6	การบันทึกผลการนิเทศไว้เป็นหลักฐานและแจ้งให้ครูผู้รับการนิเทศทราบเป็นรายบุคคล					
7	การนำผลการนิเทศมาพัฒนาการปฏิบัติงานของครูให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
8	การประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการ					
1	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียน					
2	วิเคราะห์การเรียนรู้เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน					
3	ศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
4	ศึกษา วิเคราะห์ ในการทำวิจัยในการพัฒนาสื่อและอุปกรณ์ทางการเรียนการสอน					
5	ดำเนินการทำวิจัยตามสภาพความเป็นจริงและเป็นปัญหาที่เป็นจริงในชั้นเรียน					
6	นำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน					
7	เผยแพร่งานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น					
8	แลกเปลี่ยนผลงานวิจัยของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	การวัดผลและประเมินผล การอบรมเพื่อมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลอย่างถูกต้อง					
2	จัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและ ประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ ของแต่ละกลุ่มสาระฯ					
3	การจัดทำแนวปฏิบัติและระเบียบ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียน					
4	การดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนตามสภาพจริงจาก กระบวนการปฏิบัติงานและผลงาน					
5	ประเมินผลการพัฒนาของนักเรียน สอดคล้องกับมาตรฐาน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตร					
6	จัดทำข้อมูลสถิติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการวัดผลประเมินผลแต่ละครั้ง และมี การสรุปจัดทำรายงานอย่างเป็นระบบ					
7	การนิเทศ ติดตาม เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และนำผลที่ได้ ๆ ไปปรับปรุง					
8	นำผลการวัดประเมินผลมาวิเคราะห์เพื่อ ปรับปรุงและส่งเสริมการเรียนการสอน					

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

1. แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2. ขอให้ท่านกรุณาพิจารณาข้อความในแบบสอบถามว่าเนื้อหาสาระของแต่ละข้อคำถามครอบคลุมในเรื่องที่ต้องการศึกษา และใช้ภาษาชัดเจนหรือไม่ แล้วกรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการประเมิน ดังต่อไปนี้

+1 เมื่อท่านเห็นว่า ข้อความนั้น เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ การปฏิบัติงานวิชาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านนั้น ๆ

0 เมื่อท่านไม่แน่ใจว่า ข้อความนั้น เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ การปฏิบัติงานวิชาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านนั้น ๆ

-1 เมื่อท่านเห็นว่า ข้อความนั้น ไม่เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ การปฏิบัติงานวิชาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านนั้น ๆ

หากท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติม โปรดกรุณาให้ข้อเสนอแนะด้วย

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการประเมินแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ คำตอบของท่านถือเป็นความลับไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการปฏิบัติงานแต่อย่างใด ขอความร่วมมือจากท่านตอบให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดและกรุณาตอบทุกข้อ แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

เมื่อท่านตอบแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ขอความกรุณาท่านนำส่งที่ฝ่ายธุรการของโรงเรียน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามชุดนี้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นภา ภูมิอาวาส

(นายนภา ภูมิอาวาส)

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลัง
ข้อความ ที่ตรงกับความคิดเห็นในการประเมินท่านมากที่สุด โดยให้ค่าคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การนำวิทยาการที่ก้าวหน้า
ทางด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสารมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสารสนเทศ ทำให้สารสนเทศมี
ประโยชน์และใช้งานได้กว้างขวางมากขึ้น รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ในการรวบรวม
จัดเก็บ ใช้งาน ส่งต่อ หรือสื่อสารระหว่างกัน เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวข้องโดยตรงกับ
เครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดการสารสนเทศ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รอบข้าง
ขั้นตอนวิธีการดำเนินการซึ่งเกี่ยวข้องกับซอฟต์แวร์ เกี่ยวข้องกับตัวข้อมูล บุคลากร และ
กรรมวิธีการดำเนินงานเพื่อให้ข้อมูลเกิดประโยชน์สูงสุด การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน
การบริหารงาน

ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ ฟังก์ชันการทำงานหลักของคอมพิวเตอร์ การใช้งานงานแต่ละประเภทของคอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมพื้นฐาน ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต การทำงานของหน่วยป้อนข้อมูลของคอมพิวเตอร์ การใช้คำสั่งต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการงานวิชาการและงานทางด้านการศึกษา

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปลผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1	ด้านความรู้และทักษะของบุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ เช่น จอภาพ แป้นพิมพ์ ฮาร์ดดิสก์ ซีพียู แม้าส์ ซีดี ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1	✓
2	มีความรู้ เกี่ยวกับฟังก์ชันการทำงานหลักของคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	3	1	✓
3	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานแต่ละประเภทของคอมพิวเตอร์ เช่น โน้ตบุ๊ก พีซี แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1	✓
4	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน เช่น Microsoft Office (Word, Excel, Power Point)	+1	+1	+1	3	1	✓
5	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต	+1	+1	+1	3	1	✓
6	มีความรู้เกี่ยวกับการทำงานของหน่วยป้อนข้อมูลของคอมพิวเตอร์	+1	+1	0	2	0.67	✓

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
7	มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงาน ใช้คำสั่งต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ เช่น การจัดเก็บไฟล์เอกสาร	+1	+1	+1	3	1	✓
8	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ในงานวิชาการและงานทางด้าน การศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓

ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ หมายถึง ความพร้อมของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต รวมทั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่จำเป็นสำหรับการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ความทันสมัยของระบบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การจัดการระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อการใช้งานในโรงเรียน มีเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลที่มีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน มีการซ่อมแซมระบบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน รวมทั้งการดูแล บำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1	ด้านระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การมีคู่มือการใช้งานระบบและ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	3	1	✓
2	การมีระบบ Wi-Fi ที่สามารถ ใช้ได้กับมาตรฐานเครือข่าย คอมพิวเตอร์แบบไร้สาย	+1	+1	+1	3	1	✓

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
3	การมีระบบ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีความพร้อมในการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1	✓
4	การมีโปรแกรมที่ทันสมัยและเหมาะสมกับการใช้งานคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	3	1	✓
5	การจัดหาระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อการใช้งานในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1	✓
6	การมีเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลที่มีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนในการให้คำแนะนำการใช้งานระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	3	1	✓
7	การซ่อมแซมระบบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	+1	+1	+1	3	1	✓

ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การนำข้อมูลต่าง ๆ ไปใช้ในงานวิชาการและการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน การจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียน การนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการทำโครงการต่าง ๆ หรือโครงการ การใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการเพิ่มสื่อที่ใช้ในงานวิชาการ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอต่าง และการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนรู้

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1	ด้านการบริหารจัดการ การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำเอกสารงานโรงเรียน เช่น หนังสือเชิญประชุม บันทึกข้อความต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1	✓
2	การจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1	✓
3	การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดทำตารางสอน ตารางเรียนหรือตารางสอบ	+1	+1	+1	3	1	✓
4	การนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	✓
5	การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการทำโครงการต่าง ๆ หรือโครงการงาน	+1	+1	0	2	0.67	✓
6	การใช้คอมพิวเตอร์ในการเพิ่มสื่อที่ใช้ในงานวิชาการ	+1	+1	+1	3	1	✓
7	การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอองานต่าง เช่น โปรแกรม Power Point สร้างภาพประกอบในการขยายบทเรียน	+1	+1	+1	3	1	✓
8	การนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	✓

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลัง
ข้อความ ที่ตรงกับความคิดเห็นในการประเมินท่านมากที่สุด โดยให้ค่าคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การปฏิบัติงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ความเห็นของครูที่ปฏิบัติงาน
วิชาการของโรงเรียนและจำแนกการปฏิบัติงานวิชาการจำนวน 5 ด้าน

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง งานพัฒนาหลักสูตร เป็นการปรับปรุงโครงสร้างและเนื้อหากิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียน มีการวิเคราะห์หลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานศึกษา กำหนดสาระการเรียนรู้ การนำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ในการนิเทศ ติดตาม ตลอดจนการประเมินหลักสูตร และปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	3	1	✓
2	การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	0	+1	+1	2	0.67	✓
3	การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	3	1	✓
4	กำหนดสาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้	0	+1	+1	2	0.67	✓
5	การนำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้และมีบันทึกผลการใช้และรายงานการใช้รายภาค/รายปี	+1	+1	+1	3	1	✓

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
6	การนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้หลักสูตร ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
7	นำผลการประเมินหลักสูตรและ การใช้หลักสูตรนำไปวางแผน ปรับปรุงในปีการศึกษาใหม่	0	+1	+1	2	0.67	✓
8	ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียน การสอน	+1	+1	+1	3	1	✓

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหาและประเมินคุณภาพสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการจัดทำ จัดทำ ปรับปรุงสิ่งที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ครูและ นักเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอ และมีวิธีการ เทคนิคที่เป็นไปได้อย่างชัดเจน มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้จาก สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การอบรมและตระหนักถึง ความสำคัญของการพัฒนา ตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการผลิต การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	0	+1	+1	2	0.67	✓

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
2	การสำรวจและวิเคราะห์สื่อแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
3	การผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในสาระการเรียนรู้ วิชาต่าง ๆ อย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1	✓
4	การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1	✓
5	การจัดเก็บรักษาและซ่อมบำรุงสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
6	การดำเนินการติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	✓
7	การนำผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ปรับปรุงและพัฒนางาน	+1	+1	+1	3	1	✓
8	การจัดประกวดสื่อให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้จากสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	+1	+1	+1	3	1	✓

การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเพื่อการชี้แนะ แนะนำ วางแผน และปรับปรุงการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบในรูปแบบที่หลากหลาย การจัดเตรียมกิจกรรมการนิเทศ การบันทึกผลการนิเทศไว้เป็นหลักฐาน การพัฒนาการปฏิบัติงานของครูให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ และการประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการ

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1	การนิเทศการศึกษา การวางแผนโครงการนิเทศ ภายในสถานศึกษาสอดคล้องกับ สภาพปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1	✓
2	การจัดเตรียมกิจกรรมการนิเทศ เช่น การสาธิต การสนทนาทาง วิชาการ การสังเกตการสอน ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1	✓
3	ครูมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำ แผนการเรียนรู้ การนิเทศ โครงการและกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1	✓
4	ใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เหมาะสมกับหลักสูตรและ แผนการสอน	+1	+1	+1	3	1	✓
5	ใช้รูปแบบการนิเทศใหม่ ๆ เช่น การนิเทศแบบโค้ช การนิเทศแบบ ร่วมพัฒนา เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1	✓
6	การบันทึกผลการนิเทศไว้เป็น หลักฐาน และแจ้งให้ครูผู้รับ การนิเทศทราบเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	3	1	✓
7	การนำผลการนิเทศมาพัฒนาการ ปฏิบัติงานของครูให้เกิด ความก้าวหน้าในวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	✓

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
8	การประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการ	+1	+1	+1	3	1	✓

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าความจริงอย่างมีระบบ มีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัย วิเคราะห์ ศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนและการพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ทางการเรียนการสอน มีดำเนินการวิจัยตามสภาพความเป็นจริงและเป็นปัญหาที่เป็นจริงในชั้นเรียน นำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนเผยแพร่งานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น และแลกเปลี่ยนผลงานวิจัยของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1	✓
2	วิเคราะห์การเรียนเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1	✓
3	ศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1	✓
4	ศึกษา วิเคราะห์ ในการทำวิจัยในการพัฒนาสื่อและอุปกรณ์ทางการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	✓

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
5	ดำเนินการทำวิจัยตามสภาพความเป็นจริงและเป็นปัญหาที่เป็นจริงในชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1	✓
6	นำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	✓
7	เผยแพร่งานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น	+1	+1	+1	3	1	✓
8	แลกเปลี่ยนผลงานวิจัยของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น	+1	+1	+1	3	1	✓

การวัดผลและประเมินผล หมายถึง กระบวนการต่อเนื่องกัน มีการดำเนินการอบรมเพื่อมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลอย่างถูกต้อง การจัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ การจัดทำแนวปฏิบัติและระเบียบการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนตามสภาพจริง ประเมินผลการพัฒนาของนักเรียนสอดคล้องกับมาตรฐาน การจัดทำข้อมูลสถิติ และการนิเทศ ติดตาม เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1	การวัดผลและประเมินผล การอบรมเพื่อมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	3	1	✓
2	จัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและ ประเมินผลที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของแต่ละกลุ่มสาระฯ	+1	+1	+1	3	1	✓
3	การจัดทำแนวปฏิบัติและระเบียบ การวัดผล ประเมินผล และ การเทียบโอนผลการเรียน	+1	+1	+1	3	1	✓
4	การดำเนินการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอน ตามสภาพจริงจากกระบวนการ ปฏิบัติงานและผลงาน	+1	+1	0	2	0.67	✓
5	ประเมินผลการพัฒนาของ นักเรียนสอดคล้องกับมาตรฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตาม หลักสูตร	+1	+1	+1	3	1	✓
6	จัดทำข้อมูลสถิติ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนในการวัดผล ประเมินผลแต่ละครั้ง และมี การสรุปจัดทำรายงานอย่างเป็น ระบบ	+1	+1	+1	3	1	✓
7	การนิเทศ ติดตาม เกี่ยวกับการ วัดผล ประเมินผล และนำผลที่ ได้ ๆ ไปปรับปรุง	+1	+1	+1	3	1	✓

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
8	นำผลการวัดประเมินผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	✓

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นภา ภูมิอาวาส
วัน เดือน ปี เกิด	10 มิถุนายน 2532
สถานที่เกิด	สุพรรณบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2555 กศ.บ. (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	123 ม.3 ต. ดอนเจดีย์ อ. ดอนเจดีย์ จ. สุพรรณบุรี 72170
ผลงานตีพิมพ์	นภา ภูมิอาวาส. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. การประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติ (NCAME) การบริหาร การจัดการ การศึกษา และสหวิทยาการการศึกษา 2562 (NCAME 2019). (ธันวาคม). หน้า 107-114.
รางวัลที่ได้รับ	-

